

2014 METŲ
TEKSTINĖ
BIBLIOTEKOS
VEIKLOS

ATASKAITA

Turinys

Bendroji dalis	4
1. Bibliotekų prieinamumas (bibliotekų skaičius, tinklo pokyčiai, nestacionarinis aptarnavimas, knygnešiai, neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimas, struktūros tobulinimas ir pokyčiai)	6
2. Fondo formavimas	8
3. Vartotojų aptarnavimas (vartotojų skaičius, lankomumas, lankomumo rodiklis, išduotis, skaitomumas, darbo vietų skaičius vartotojams)	11
4. Prieiga ir sąlygos	18
5. Renginiai (parodos)	19
6. Vartotojų vaikų aptarnavimas (vartotojų vaikų skaičius, apsilankymų skaičius, lankomumo rodiklis, išduotis vaikams, renginiai vaikams)	36
7. Netradicinės darbo formos	42
8. Mokamos paslaugos	48
9. Bibliotekos įvaizdžio formavimas (Leidybos sektoriaus, Turizmo informacijos centro veikla)	49
10. Informacinė veikla	54
11. Kraštotyros veikla	61
12. Metodinė veikla (projektinė veikla)	64
13. Personalias	69
14. Materialinė bazė	71
15. Finansavimas	73
16. Išvados	74

Naudotos santrumpos

SVB – savivaldybės viešoji biblioteka.

VB – viešoji biblioteka.

MF – miesto filialai.

KF – kaimo filialai.

VRSS – vartotojų registracijos statistikos sistema.

TBA – tarpbibliotekinis abonementas.

LIBIS – Lietuvos integrali bibliotekų informacijos sistema.

VIPT – viešosios interneto prieigos taškas.

DGĮ – dokumentų grąžinimo įrenginys.

Egz. – egzempliorius

Pav. – pavadinimas

BENDROJI DALIS

Natūralu, kad, įsibėgėjant naujam laiko ratui, atmintis vis grįžta į jau praeičiai atiduotą jo atkarpa. Taip įvertiname savo kelio kryptį, veiklos mastą, taip pasitikriname, ar pakankamas po kojomis pasiklotas pamatas laukiantiems darbams.

Radviliškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos 2014 metų veiklos apžvalga gali paliudyti: tai buvo gerų užmojų, visuomenei naudingų, reikalingų darbų, prasmingų ieškojimų ir atradimų etapas. Jame įsispaudusios kiekvieno ir visų toje sferoje dirbančių žmonių kasdienės pastangos, atsakomybė, pagarba savo profesijai ir bibliotekų lankytojams. Kartu tai – vis platesnio bendradarbiavimo su kitomis institucijomis, bendruomenėmis, visuomeniniais judėjimais ir organizacijomis, vis tvirtesnių bibliotekos žingsnių pažangos, naujovių kryptimi įrodymas.

Per 2014-uosius gerėjo darbo sąlygos, gauta naujos modernios įrangos, bibliotekos keitėsi estetiniu, patogumo bei jaukumo lankytojams požiūriais. Įkurtuvių šventės nuskardėjo Aukštelkų, Vainiūnų filialuose, išlaukti pokyčiai nudžiugino kai kurių kitų kaimų bibliotekų skaitytojus. Rajone liko modernizuoti vos šešias bibliotekas, darbai ir šia linkme jau išjudėjo.

Bibliotekų darbuotojai per metus lankė įvairius seminarus, kursus, tobulinosi kitais būdais. Visa tai įgalino laiku susižinoti naujoves, jas pritaikyti savo darbe, tuo pačiu – kokybiškiau aptarnauti lankytojus. Ypač naudingų ir rajono, ir viso regiono bibliotekininkams tapo radviliškėčių iniciatyva Viešojoje bibliotekoje surengtas bendras seminaras „Gerosios patirties sklaida – nauda, realybė ir perspektyvos“.

Bibliotekose pagausėjo aptarnaujamų lankytojų, taip pat besinaudojančiųjų internetu, dalyvaujančiųjų įvairiose akcijose, ieškančiųjų informacijos. Toliau augo Viešosios bibliotekos leidybinės veiklos, kuri tapo prioritetine kryptimi, pripažinimas. Jį paliudijo ir Vilniuje įvykęs ten gyvenančių radviliškėnų sambūris, skirtas bibliotekos leidžiamo kultūros ir istorijos žurnalo „Radviliškio kraštas“ 10 metų sukakčiai. Akivaizdi gyventojams ir svečiams Viešojoje bibliotekoje veikiančio rajono Turizmo informacijos centro nauda. Metus ženklino skyrių projektinė ir kita veikla, išsaugotos tradicijos, įgyvendintos iniciatyvos.

Per metus biblioteka įsitvirtino ne tik kaip žinių, informacijos poreikių patenkinimo, bet ir kaip traukos, susidomėjimo nestokojanti nemokama laisvalaikio praleidimo vieta. Čia kvietę įvairūs renginiai, parodos buvo vertinami kaip įdomūs, gerai organizuoti ir atliepiantys skirtingo amžiaus grupių interesus. Išradingumu išsiskyrė Viešosios bibliotekos Žaisloteka, aktyviai veikė literatų klubas „Jonvabalas“, Knygos muziejus, Tėviškėnų klubas, sėkmingai įsibėgėjo neseniai įsisteigusio Knygos mylėtojų klubo veikla, daugelis filialuose veikiančių klubų, kitų užimtumo formų.

Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Bibliotekininkystės centras, atlikęs 60 šalies viešųjų bibliotekų tyrimą „BIX tinkamumas vertinant Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų veiklą“ ir išanalizavęs jų teikiamų paslaugų, naudojimosi biblioteka, veiksmingumo bei plėtros rodiklius, Radviliškio biblioteką pagal jos aptarnaujamų gyventojų skaičių priskyre „auksinei grupei“ – ji pelnė tris iš galimų keturių žvaigždučių. Toks aukštas metų triūso įvertinimas – puikus stimulas ir tvirtas pagrindas naujiems darbams, siekiams.

1. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS

1.1. Bibliotekų skaičius

Iš viso –	26:
Viešoji biblioteka –	1;
miesto filialų –	1;
kaimo filialų –	24.

1.2. Tinklo pokyčiai

Uždaryta filialų –	nėra;
atidaryta bibliotekų –	nėra;
sujungta bibliotekų –	nėra.

1.3. Nestacionarinis aptarnavimas. Knygnešiai

Bibliotekinių punktų skaičius –	nėra;
bibliobusų –	nėra.

	Knygnešių skaičius		Aptarnauta vartotojų		Išduota dokumentų	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014
SVB	187	188		207	10 079	9 913
VB		2		2		137
MF		2		10		178
KF		184		195		9 598

1.4. Neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimas

Radviliškio rajone gyvena iš viso 39 069 gyventojai (pagal 2014 m. Lietuvos statistikos departamento Duomenų parengimo Šiaulių skyriaus duomenis), Radviliškio mieste – 16 710 (2014 m.) Radviliškio miesto seniūnijos duomenys).

Kaimo bibliotekose skaito **426 pensininkai ir 117 neįgaliųjų;**

miesto filiale – **120 pensininkų, 53 neįgalieji;**

Viešojoje bibliotekoje – **294 pensininkai ir 98 neįgalieji.**

Iš viso SVB skaito 840 pensininkų, 268 neįgalieji.

1.5. Struktūros tobulinimas ir pokyčiai SVB

Iš viso SVB yra 26 bibliotekos (VB –1, miesto filialai – 1, kaimo – 24).

SVB sistemoje dirba 63 bibliotekų darbuotojai, iš jų:

profesionalūs bibliotekininkai – 52:

- turintys bibliotekininkystės arba informacijos mokslų išsilavinimą – 33,
- įgiję profesijos įgūdžių, ilgą laiką dirbdami bibliotekoje – 19;

kvalifikuoti specialistai – 6;

techniniai darbuotojai – 5.

Viešojoje bibliotekoje dirba 36 darbuotojai, iš jų:

profesionalūs bibliotekininkai – 25:

- turintys bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimą – 17,
- įgiję profesijos įgūdžių, ilgą laiką dirbdami bibliotekoje – 8;

kvalifikuoti specialistai – 6;

techniniai darbuotojai – 5.

Viešosios bibliotekos struktūroje:

- Administracija – 3;
- Buhalterija – 2;
- Skaitytojų aptarnavimo skyrius – 6;
- Informacijos-kraštotyros skyrius – 4;
- Vaikų literatūros skyrius – 5;
- Komplektavimo skyrius – 4;
- Leidybos sektorius – 1;
- Renginių organizatorius – 1;
- Kultūrinės veiklos vadybininkė – 1;
- Knygrišys – 1;
- Kompiuterininkas – 1;
- Dizaineris-maketuotojas – 1;
- Techninis personalas – 5;
- Ūkio dalis – 1.

2. FONDO FORMAVIMAS

Radviliškio rajono SVB, atsižvelgdama į rajono istorines tradicijas, ekonominę bei kultūrinę plėtrą, demografinę situaciją, bibliotekos vartotojų reikmes, formuoja universalų dokumentų fondą. Fonduose komplektuojamos knygos, periodiniai leidiniai, rankraščiniai, vaizdo, garso, kompiuteriniai dokumentai. Per metus buvo atliekamas einamasis ir retrospektyvusis fondų komplektavimas. Išanalizavę dokumentų srautą, kartu su Komplektavimo taryba užsakėme dokumentų iš UAB „Šviesa“, periodinių leidinių prenumeravome iš AB „Lietuvos paštas“, UAB „Šiaulių kraštas“.

Iš viso SVB fonde yra 308 179 fiz. vnt. 68 928 pav. dokumentų. Per metus fondas išaugo 1 405 fiz. vnt. Viešosios bibliotekos fondas sumažėjo 104 fiz. vnt., Šeduvos miesto filialo fondas padidėjo 96 fiz. vnt., kaimo bibliotekų fonduose yra 1 413 fiz. vnt. daugiau nei 2013 metais. Per metus nepasikeitė viso fondo grožinės ir šakinės literatūros santykis. Periodikos visame fonde taip pat išliko 12 procentų.

Fondai	Fondo dydis		Grožinė literatūra		Šakinė literatūra		Periodiniai leidiniai	
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Procentai	Fiz. vnt.	Procentai	Fiz. vnt.	Procentai
SVB	308 179	68 928	167 304	54	140 875	46	36 395	12
VB	103 023	60 474	47 457	46	55 566	54	11 529	11
MF	22 326	16 073	11 707	52	10 619	48	2 192	10
KF	182 830	16 318	108 140	59	74 690	41	22 674	12

2. Aprūpinimas dokumentais

Vienam gyventojui tenka 7,8 dokumento. Iš jų:

- mieste – 6,4 dokumento (2013 m. – 6,4);
- kaime – 9,0 dokumento (2013 m. – 8,6).

Vienam gyventojui tenka naujai gautų dokumentų 0,5 (2013 m. – 0,4). Iš jų:

- mieste – 0,3 dokumento (2013 m. – 0,3);
- kaime – 0,6 dokumento (2013 m. – 0,6).

Vienam gyventojui tenka 0,1 garsinio ir regimojo dokumento (2013 m. – 0,1). Iš jų:

- mieste – 0,2 dokumento (2013 m. – 0,2);
- kaime – 0,03 dokumento (2013 m. – 0,02).

Vienam gyventojui tenka 0,04 elektroninio dokumento. Iš jų:

- mieste – 0,05 dokumento;
- kaime – 0,03 dokumento.

3. Dokumentų gautis (be periodinių leidinių)

Fondai	Iš viso		Grožinė lit.		Šakinė lit.	
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.
SVB	7 834	3 706	5 477	2415	2 357	1 291
VB	2319	2 150	1 275	1 209	1 044	941
MF	733	713	464	457	269	256
KF	4 782	2245	3738	1729	1 044	516

Per metus miesto filialas gavo 713 pav. 733 fiz. vnt.

Per metus kaimo filialas vidutiniškai gavo 94 pav. 199 fiz. vnt.

4. Per metus gauta 10 356 fiz. vnt. 198 pav. periodinių leidinių

VB – 182 pav. 1 517 fiz. vnt.;

MF – 92 pav. 858 fiz. vnt.;

KF – 135 pav. 7 981 fiz. vnt.

Per metus kaimo filialas vidutiniškai gavo 33 pav. 333 fiz. vnt.

5. Naujai gautų dokumentų procentas fonde

SVB – 5,9 %;

VB – 3,7 % ;

MF – 7,1 % ;

KF – 7,0 % .

6. Lėšos, tenkančios vienam gyventojui dokumentams įsigyti

Finansavimo šaltinis	Gauta lėšų (Lt)	Tenka lėšų vienam gyventojui (Lt)
LR kultūros ministerija	91 920	2,3
Savivaldybė	55 086	1,4
Kiti šaltiniai	57 594	1,5
Iš viso	204 600	5,2

Gyventojų skaičius rajone 2014 m. – 39 069.

Savivaldybė 2014 m. skyrė 50 000 Lt periodinių leidinių prenumeratai ir 5 086 Lt knygoms.

7. Dokumentų nurašymas

Fondas	Fiz. vnt.	Pav.
SVB	16 786	233
VB	3 940	185
MF	1 495	34
KF	11 351	14

Nurašymo priežastys:

susidėvėję – 6 700 fiz. vnt.;

turinio požiūriu nebeaktualūs – 10 015 fiz. vnt.;

naudotojų prarasti ir šis faktas atitinkamai įformintas – 61 fiz. vnt.;

dėl kitų priežasčių prarasti dokumentai – 10 fiz. vnt.

Lyginant su 2013 m., nurašyta 29 800 fiz. vnt. mažiau. Daugiausia nurašyta nebeaktualių periodinių leidinių, taip pat susidėvėjusių knygų.

8. Fondo naudojimas

Fondas	Fondo apyvartos rodiklis			Fondo panaudojimo koeficientas	
	Iš viso	Grožinės lit.	Šakinės Lit.	Grožinės lit.	Šakinės lit.
SVB	1	0,8	1,2	0,8	2,9
VB	1,1	1,1	1,1	1	1
MF	1,1	1,1	1,0	1,1	0,9
KF	0,9	0,6	1,3	0,7	1,5

Bibliotekoje nėra saugyklos, mainų, atsarginio fondų.

3. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

2014 metais Viešosios bibliotekos filialuose skaitantys gyventojai buvo suregistruoti į Skaitytojų registracijos posistemę. Dėl šios priežasties visoje sistemoje šiek tiek sumažėjo jų skaičius. Ryškesnis buvo kai kurių skaitytojų grupių sumažėjimas. Pavyzdžiui, bedarbių visoje sistemoje sumažėjo net 115. Galima daryti išvadą: arba jie susirado darbą ir buvo perregistruoti į kitą skaitytojų grupę, arba emigravo. Kita smarkiai sumažėjusi skaitytojų grupė – studentai. Gali būti, kad gimnazistai, baigę mokyklą ir išvažiuavę mokytis kitur, nebepersiregistravo ir liko moksleivių grupėje. Pastebima tendencija, kad vis mažiau studentų naudojami mūsų bibliotekos paslaugomis. Galbūt jie vis daugiau knygų gauna savo mokymo įstaigose, vis daugiau informacijos randa internete.

3.1. Vartotojų telkimas

Radviliškio rajone gyvena 39 069 gyventojai (Lietuvos statistikos departamento Duomenų parengimo Šiaulių skyriaus duomenys).

Radviliškio mieste gyvena 16 527 (2013 m. – 16 710) gyventojų (Radviliškio miesto seniūnijos duomenys).

Radviliškio rajono bibliotekų aptarnaujamų bendruomenių gyventojų skaičius – 39 610.

Pastaba: aptarnaujamos bendruomenės gyventojų skaičius nesutampa su Statistikos departamento pateiktais skaičiais, nes filialų darbuotojai duomenis gauna iš seniūnijų ar bendruomenių, kuriuose gali būti tam tikrų paklaidų.

Regiono gyventojų sutelkimo procentas:

- SVB – 27,3 %;
- VB – 25,5 %;
- MF – 29,7 %;
- KF – 28,5 %.

Eil. Nr.	Filialas	Aptarnaujamos bendruomenės gyventojų skaičius	Vartotojų iš viso	Perregistruoti vartotojai	Naujai registruotų	Gyventojų sutelk. %
1.	Alksniupiai	1 114	280	273	7	25,1

RADVILIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS 2014 M. VEIKLOS ATASKAITA

2.	Aukštelkai	1 227	191	173	18	15, 6
3.	Baisogala	2 034	566	451	115	27, 8
4.	Beinorava	544	193	146	47	35, 5
5.	Daugėlaičiai	645	157	139	18	24, 3
6.	Grinkiškis	934	238	193	45	25, 5
7.	Kairėnai	516	149	132	17	28, 9
8.	Kutiškiai	811	174	159	15	21, 5
9.	Pakalniškiai	469	160	136	24	34, 1
10.	Palonai	690	176	137	39	25, 5
11.	Pašušvys	726	164	125	39	22, 6
12.	Pavartyčiai	805	151	143	8	18, 8
13.	Pociūnai	638	187	177	10	29, 3
14.	Pociūnėliai	793	160	129	31	20, 2
15.	Raudondvaris	611	145	127	18	23, 7
16.	Sidabravas	1 040	487	410	77	46, 8
17.	Skėmiai	594	200	164	36	33, 7
18.	Šaukotas	1 000	202	177	25	20, 2
19.	Šiaulėnai	855	365	302	63	42, 7
20.	Šniūraičiai	558	169	166	3	30, 3
21.	Tyruliai	870	331	294	37	38, 0
22.	Vainiūnai	1 185	208	191	17	17, 5
23.	Vėriškiai	1 131	106	105	1	9, 4
24.	Žeimiai	418	181	175	6	43, 3
Iš viso KF:		20 208	5 340	4 624	716	26, 4
25.	Šeduvos MF	2 692	818	670	148	30, 4
Iš viso MF:		2 692	818	670	148	30, 4

26.	Viešoji biblioteka	16 710	4092	3 545	547	24, 5
Iš viso SVB:		39 610	10 250	8 839	1 411	26, 4

Didžiausias sutelkimo procentas – Sidabravo filiale (46,8 %), mažiausias – Vėriškių filiale (9,4%).

Priežastys

Sidabravo filialo aptarnaujamame mikrorajone gyventojų skaičius – 1 050, skaitytojų sutelkta 487, biblioteka yra labai geroje vietoje, kaimo centre, žmonėms patogiu užėjimi, laukiant autobuso į namus ar lankantis kitose įstaigose. Bibliotekininkei daug padeda skaitytojai knygnešiai (jų biblioteka turi 10), kurie negalintiems ateiti į biblioteką gyventojams leidinius pristato į namus (150 leidinių per 2014 m.).

Vėriškių filialo sutelkimo procentas mažiausias. Aptarnaujamame rajone – 1 131 gyventojas, o skaitytojų sutelkta vos 106. Viena iš pagrindinių priežasčių – kaimai labai nutolę nuo bibliotekos, susisiekti nėra kaip. Be to, biblioteka dirba tik 4 valandas per dieną, per praėjusius metus bibliotekininke labai daug dienų sirgo.

3. 2. Vartotojų skaičius

	2013 m.	2014 m.	Skirtumas
Viešojoje bibliotekoje iš viso:	4 255	4 092	- 163
Perregistruoti	3 549	3 545	- 4
Naujai registruoti	706	547	- 159
Miesto filiale iš viso:	815	818	- 3
Perregistruoti	681	670	- 11
Naujai registruoti	134	148	+ 14
Kaimo filialuose iš viso:	5 832	5 340	- 492
Perregistruoti	4 757	4 624	- 133
Naujai registruoti	1 075	716	- 359
Iš viso SVB:	10 902	10 250	- 652
Perregistruoti	8 987	8 839	- 148
Naujai registruoti	1 915	1 411	- 504

	2013 m.	2014 m.	Skirtumas
Vaikų (iki 14 metų) SVB:	3 273	2 993	- 280
Viešojoje bibliotekoje	1 089	1 082	- 7
Miesto filiale	203	181	- 22
Kaimo filialuose	1 981	1 730	- 251

Vartotojų sudėtis (procentais%)

SVB:

Dirbantieji – 25, 4;
 bedarbiai – 10, 5;
 pensininkai – 9, 3;
 moksleiviai, studentai – 46,9;
 neįgalieji – 3, 0;
 kiti – 4, 8.

VB:

Dirbantieji – 27, 0;
 bedarbiai – 9, 0;
 pensininkai – 7, 2;
 moksleiviai, studentai – 50, 1;
 neįgalieji – 2, 39;
 kiti – 4, 3.

3. 3. Lankomumas

	2013 m.	2014 m.	Skirtumas
Viešojoje bibliotekoje	66 508	74 080	+ 7 572
Miesto filiale	19 724	19 348	- 376
Kaimo filialuose	127 190	128 877	+ 1 687
Iš viso SVB	213 422	222 305	+ 8 883

3. 4. Lankomumo rodiklis

	2013 m.	2014 m.
Bendras lankomumo rodiklis SVB	19, 6	21, 7
Viešojoje bibliotekoje	15, 6	18, 1
Miesto filiale	24, 2	23, 7
Kaimo filialuose	21, 8	24, 1

3. 5. Iš viso išduota dokumentų (fiz. vnt.)

	Iš viso		Išduotis į namus		Išduotis vietoje	
	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
SVB	308 577	100, 1	195 430	63, 3	113 147	36, 7
VB	112 956	109, 6	65 514	57, 9	47 442	42, 0
MF	23 493	105, 2	18 960	77, 3	4 533	18, 5
KF	172 128	94, 1	110 956	64, 5	61 172	35, 5

Iš viso išduota grožinės literatūros (fiz.vnt. ir proc.):

	2013 m.	2014 m.	%	Skirtumas
Viešojoje bibliotekoje	49 445	50 660	44, 8	+ 1 215
Miesto filiale	13 006	12 948	55, 1	- 58
Kaimo filialuose	62 934	64 654	37, 5	+ 1 720
SVB	125 385	128 262	41, 6	+ 2 877

Iš viso išduota šakinės lit. (fiz. vnt. ir proc.):

	2013 m.	2014 m.	%	Skirtumas
Viešojoje bibliotekoje	69 436	10 764	31, 6	- 33 716
Miesto filiale	10 400	1 186	5, 0	- 9 214
Kaimo filialuose	111 887	10 452	6, 1	- 101 435
SVB	191 723	47 358	15, 3	- 144 365

Iš viso išduota periodinių leidinių (fiz. vnt. ir proc.):

	2013	2014	%	Skirtumas
Viešojoje bibliotekoje	43 753	27 661	38, 1	- 748
Miesto filiale	9 243	9 359	38, 1	+ 116
Kaimo filialuose	114 150	97 032	56, 4	- 17 118
SVB	167 146	149 396	48, 4	- 17 750

3. 6. Skaitomumas

- SVB – 29,4;
- VB – 27,9;
- MF – 28,7;
- KF – 30,5.

3. 7. Darbo vietų skaičius vartotojams, įskaitant kompiuterizuotas

	Darbo vietų skaičius vartotojams				Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius darbuotojams
	Iš viso	Iš jų: kompiuterizuotų darbo vietų skaičius			
		Iš viso	Prijungtų prie tinklo	Su internetu prieiga	
SVB	367	167	101	101	66
VB	61	58	18	18	40
MF	16	10	8	8	2
KF	290	99	75	75	24

3. 8. Vartotojų orientavimas ir apmokymas

	Ekskursijos, apmokymai, kaip naudotis fondu, paslaugomis, įranga, informaciniais ištekliais (konsultacijos neįtraukiamos)		Apmokymai, kaip naudotis elektroninėmis paslaugomis		KOMPIUTERINIO RAŠTINGUMO APMOKYMAI (+konsultacijos)	
	MOKYMŲ TRUKMĖ / val.	DALYVIŲ SKAIČIUS	MOKYMŲ TRUKMĖ / val.	DALYVIŲ SKAIČIUS	MOKYMŲ TRUKMĖ / val.	DALYVIŲ SKAIČIUS
SVB	384				61(individualių mokymų trukmė val.); 3 182 – konsultacijų skaičius	13(individualiai mokyta); 2021 – konsultuotų žmonių skaičius
VB	180				18 val.; 1905 – konsultacijų skaičius	3(individualiai); 1078 – konsultuotų žmonių skaičius
MF	0				200 – konsultacijų skaičius	50 – konsultuotų žmonių skaičius
KF	204				43 val.; 1077 – konsultacijų skaičius	10 (individ.); 891– konsultuotų žmonių skaičius

4. PRIEIGA IR SĄLYGOS

Darbo valandos

- VB – 8–18;
- filialuose (vidutiniškai) – 10–18.

Darbo dienos

- VB – I–VI;
- filialuose (vidutiniškai) – I–VI.

TBA (tarpbibliotekinis skolinimas šalies viduje)

- Gauta užsakymų – 0;
- išsiųsta užsakymų – 14;
- gauta dokumentų – 13;
- išsiųsta dokumentų – 0;
- vartotojų, pasinaudojusių TBA paslauga, skaičius – 7;
- VB – 7.

5. RENGINIAI

	Renginiai				Lankytojų skaičius
	Iš viso	Kompleksiniai	Žodiniai	Vaizdiniai	
SVB	799	124	299	376	19 363
VB	198	32	88	78	7 027
MF	32	6	12	14	304
KF	569	86	199	284	12 032

Radviliškio viešojoje bibliotekoje apsilankė 66 ekskursijos, kuriose dalyvavo 1 412 lankytojų. Pavieniai dailės ir fotografijų parodų lankytojai – 4259.

Renginiai viešojoje bibliotekoje

Radviliškio viešoji biblioteka per visus 2014-uosius, Seimo paskelbtus Kristijono Donelaičio metais, organizavo akciją „K. Donelaičio „Metai“ – manąja plunksna“. Idėją pasiūlė Vilniuje gyvenanti kraštiečių, Lietuvos fotomenininkų sąjungos narė Eugenija Liuda Janauskienė.

Akcijoje pakviesti dalyvauti moksleiviai, mokytojai, kultūros darbuotojai, įstaigų ir organizacijų atstovai, verslininkai, įvairių bendruomenių nariai, miesto ir kaimo gyventojai – visi, kurie neabejingi Kristijono Donelaičio neįkainojamam literatūriniam palikimui, mūsų kalbai, literatūros istorijai ir jos kūrėjams.

Stengiantis sukurti K. Donelaičio laikų atmosferą, visi buvo kviečiami prisėsti prie senovinio stalelio, paimti į rankas plunksnakotį ir ant specialaus popieriaus perrašyti keletą eilučių iš poemos „Metai“.

Poemą savo ranka perrašė 234 Radviliškio viešosios bibliotekos lankytojai ir svečiai, kurių amžius – nuo 10 iki 84 metų. Šioje akcijoje dalyvavo daug garsių Lietuvos žmonių – kultūros ministras Šarūnas Birutis, žurnalistas Andrius Tapinas, aktorė Olita Dautartaitė ir kiti. Specialiai į tą akciją atvyko Kauno Aleksandro Kačanausko muzikos mokyklos saksofono mokytojas Kasparas Bagdonas ir Brigita Bagdonienė. Prisijungė daug svečių iš Belgijos, Didžiosios Britanijos, Jungtinių Amerikos Valstijų, Rusijos, Vokietijos.

Lapkričio 27 d. Radviliškio viešoji biblioteka pristatė naują knygą – ranka perrašytą Kristijono Donelaičio poemą „Metai“. 171 lapo knygą įrišo ir apipavidalino Radviliškio dailės mokyklos direktorius pavaduotoja, menininkė Neringa Kestenienė. Ją iliustravo šios mokyklos mokiniai.

Knygos pristatymo vakarą vainikavo aktorius, režisierius Ramūno Abukevičiaus monologas iš mažiau publikuotų Kristijono Donelaičio eilėraščių, pasakėčių, laiškų, prisiminimų, bažnyčios metrikų. Režisierius taip pat papuošė salę atkurtų autentiškų XVIII a. Mažosios Lietuvos tautinių kostiumų paroda.

Radviliškėčių perrašyta poema „Metai“

Andrius Tapinas perrašo ištrauką iš K. Donelaičio poemos

Gegužės 21 d. Viešosios bibliotekos konferencijų salėje buvo suburtos geriausios ir daugiausia skaitančios Radviliškio rajono šeimos. Jas sukviėtė renginys „Skaitanti šeima“, skirtas Šeimos metams.

Šventės vedėja – viešosios bibliotekos direktorė Aldona Januševičienė – pasidžiaugė, kad yra tiek daug skaitančių šeimų dinastijų, padėjo joms ir palinkėjo niekada nesiskirti su knyga.

Renginyje pagerbtos Audronės ir Povilo Beresnevičių bei senelių Janinos ir Alekso Astrauskų šeimos iš Sidabravo

Radviliškio viešojoje bibliotekoje lankėsi žurnalistas, laidų vedėjas, rašytojas Andrius Tapinas. Jo romanas „Vilko valanda“ sparčiai užkopė į įvairių knygynų dešimtukus, puikiai buvo įvertintas knygų mugėje.

Pasak A. Tapino, romaną „Vilko valanda” neliks tik paprasta popierinė knyga – jai skirta virsti tikra pramoga ir mažam, ir dideliam. Jau sukurta dvylikos valandų garsinė knyga su muzika, efektais, taip pat interaktyvi romano versija, skirta „APPLE” planšetėms, kuriama animacinio filmo pirmoji dalis. Tad susipažinti su autoriumi ir iš jo paties išgirsti apie šią knygą radviliškiesiems buvo gana įdomu.

Radviliškio viešosios bibliotekos konferencijų salėje įvyko ir susitikimas su sveikos gyvensenos bei ajurvedinės mitybos specialistu Žilvinu Užkuraičiu. Lektorius daugiau kaip 18 metų studijuoja ajurvedą, domisi sveiku gyvenimo būdu, maistinėmis, profilaktinėmis, gydomosiomis prieskonių savybėmis. Jis yra Sveikuolių sąjungos lektorius, populiariai pristatomas kaip prieskonių karalius.

Gegužės 20 d. į Radviliškio viešąją biblioteką radviliškiesiems, mėgstančius skaniai pavalgyti bei gaminti maistą, kvietė žinoma televizijos laidų vedėja bei kulinarinių receptų knygų autorė Beata Nicholson. Daug pasakojusi apie maisto gaminimo gudrybes, viešnia nepamiršo paaiškinti, kad gimusi Radviliškyje, iki trejų metų gyvenusi Gražionių kaime ir vėliau su tėvais išvykusi gyventi į Kėdainių rajoną.

Gegužės 31 d. jubiliejinė – 50-oji – „Poezijos pavasario 2014” paukštė nutupė ir Radviliškio viešojoje bibliotekoje. Gausiai susirinkusiems žiūrovams atvykę svečiai Violeta Bučiūtė (autorinių dainų autorė ir atlikėja), Nerijus Cibulskas, Olita Dautartaitė (aktorė), Ineta Juzefa Janonė, Janina Riškutė (kritikė), Janina Survilaitė, Aleksandras Šidlauskas, Vladas Vaitkevičius suteikė daug malonių akimirklų. Renginį vedė kritikė Janina Riškutė.

„Poezijos pavasario 2014” svečiai Viešojoje bibliotekoje

Jau nuo 2004-ųjų Radviliškio viešojoje bibliotekoje teikiama Jono Marcinkevičiaus literatūrinė premija. Šios premijos 2013 metų laureatė – Edita Barauskienė, tokį apdovanojimą pelnusi už istorinių pasakojimų knygą „Karūna žalčių karaliui”. Ji pagerbta tam skirtame renginyje.

Pamario krašto pedagogai, kraštotyrininkei ir rašytojai iškilmėse įteiktas Jono Marcinkevičiaus literatūrinės premijos pažymėjimas, užrišta tautinė juosta, padovanota gėlių.

Renginio metu Edita Barauskienė pasakojo, kad parašyti tokią istorinę knygą ją skatino prasidėjusi Lietuvos nepriklausomybė ir daugelis neatsakytų Lietuvos istorijos klausimų.

Rugpjūčio 22 d. Paveikslų galerijoje atidaryta kraštietės menininkės Kristinos Sereikaitės fotografijų paroda „Vanduo. Žemė. Detalė – Benas Šarka” ir pademonstruotas režisieriaus Lino Mikutos, menininkės vyro, dokumentinis pilnametražis filmas „Dzūkijos Jautis” (operatorė – Kristina Sereikaitė).

Kristina Sereikaitė pristatė dvi nuotraukų ant aliuminio depozito serijas: „Nekaltybė” ir „Terra Humana” (iš viso 22 fotografijos).

Antroje renginio dalyje demonstruotas dokumentinis jaunos menininkų šeimos sukurtas filmas, pasakojantis apie atokiame Dzūkijos kaime gyvenantį herojų, kurį vietiniai dėl jo stiprumo pravardžiuoja Jaučiu. Filme atskleidžiama šiuolaikinė kaimo kasdienybė, ten gyvenančių žmonių tarpusavio santykiai, ryšys su gyvenamąja aplinka, žmogaus būties trapumas.

Rugpjūčio 7 dieną į Radviliškio viešąją biblioteką užsuko tarptautinio Rusijos viešųjų bibliotekų forumo „Bibliokaravanas – 2014” dalyvės – Rusijos bibliotekų darbuotojos. Iš visos Rusijos į Kaliningradą sugužėjusios bibliotekininkės savaitę laiko dalyvavo susitikimuose Kaliningrade, kur vyko visos Rusijos bibliotekininkų susitikimas-konferencija tema – „Tarptautinis viešųjų bibliotekų bendradarbiavimas: evoliucija ir perspektyvos”. Grupė konferencijos dalyvių, besidominčių suaugusiųjų aptarnaujančiomis bibliotekomis, atvyko į Lietuvą.

Radviliškio biblioteką aplankiusios kolegės iš Rusijos buvo nustebintos ir sužavėtos bibliotekos erdvėmis, čia taikomomis priemonėmis, aplinka, skaitytojų aptarnavimo galimybėmis, pasikeitė kontaktais.

Viešnios prisijungė prie Radviliškio bibliotekos akcijos ir kiekviena perrašė po keletą eilučių iš Kristijono Donelaičio „Metų”.

Rugsėjo 16 d. Radviliškio viešosios bibliotekos konferencijų salėje įvyko bibliotekininkų seminaras „Gerosios patirties sklaida – nauda, realybė ir perspektyvos”. Jame dalyvavo šios bibliotekos, jos filialų bei rajono mokyklų bibliotekų darbuotojai, taip pat kolegos iš Kelmės Žemaitės, Joniškio Jono Avyžiaus, Plungės, Šiaulių rajono ir Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešųjų bibliotekų.

Seminaro dalyviai savo pranešimuose pasidalijo patirtimi: kaip ruošia lėlių spektaklius, kaip pavyksta aktyviai įtraukti vaikus, rengiant vaidinimus, atsivežė pačių sukurtas lėles. Kitos papasakojo, kaip teko dirbti, organizuoti gyventojų mokymus, radviliškiečiams kolegoms

padovanojo metodinį leidinį. Pasidalyta įspūdžiais iš 80-osios IFLA generalinės konferencijos ir asamblėjos Prancūzijoje.

Seminaro šeimininkai pasidalijo leidybinės veiklos patirtimi, žaislotekos darbo ypatumais. Filialų bibliotekininkės visus nustebino savo paruoštais pranešimais apie kūrybinę veiklą, netradicines darbo formas.

Spalio 11-ąją Radviliškio viešoji biblioteka seminaru „Radviliškio duoklė Lietuvai“ pradėjo renginių ciklą, skirtą pergalės prieš bermontininkus 95 metų sukakčiai.

Seminaro lektorius, istorikas, humanitarinių mokslų daktaras, naujausių laikų ir naujųjų amžių istorijos vadovėlių bei chrestomatijų autorius Algis Povilas Kasperavičius plačiau apžvelgė bermontininkų susibūrimo aplinkybes, priežastis ir atsiradimo lietuvoje priešistorę, galimas pasekmes, kurios būtų laukusios Pabaltijo valstybių, bermontininkams laimėjus kovą.

Lapkričio 6 d. Radviliškio viešojoje bibliotekoje įvyko antrasis projekto „Misija įvykdyta Radviliškyje“ renginys – viktorina vyresniųjų klasių mokiniams, skirta pergalės prieš bermontininkus 95 metų sukakčiai. Viktorinoje savo žinias apie lietuvių nepriklausomybės kovas bei mūšį prieš bermontininkus ties Radviliškio pasitikrino šešių Radviliškio rajono mokyklų atstovai: Baisogalos gimnazijos komanda „Kiršinas“, Lizdeikos gimnazijos komanda „Vienybėje jėga!“, Pakalniškių pagrindinės mokyklos komanda „Aš, Tu, mes visi – jėga“, Šiaulėnų Marcelino Šikšnio vidurinės mokyklos komanda „Šiaulėniškės“ bei dvi Vaižganto gimnazijos komandos – „Vaižganto deimantiukai“ ir „Prisikėlimo ainiai“.

Komandos rungėsi keturiuose turuose po 10 klausimų. Klausimus viktorinai padėjo rengti seržantas majoras, Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų Oro gynybos bataliono vyriausiasis puskarininkis Alvydas Tamošiūnas. Nugalėtojams bei jų mokyklos draugams padovanota išvyka į Vytauto Didžiojo karo muziejų Kaune. Pelniusieji antrąją bei trečiąją vietas su mokytojais pakviesti į ekskursiją Radviliškio mūšio vietomis.

Viktorinos dalyviai aplankė savanorių kapus Radviliškyje

Prie paminklo pergalėi prieš bermontininkus

Lapkričio 20 d. įvyko baigiamasis projekto „Misija“ įvykdyta Radviliškyje“ renginys – parodos, skirtos pergalei prieš bermontininkus 95 metų sukakčiai, atidarymas. Pristatyti Viešosios bibliotekos parengti standai su vaizdine informacija apie 1919 m. kovas prie Radviliškio, mūšio aplinkybes ir herojus, taip pat tautodailininko Edmundo Gaubo medžio drožiniai karo ir mūšio prieš bermontininkus tematika, nuotraukos, iliustruojančios to meto įvykius, autentiški dokumentai, medaliai, kiti eksponatai.

Teminius standus renginyje pristatė Viešosios bibliotekos direktorė Aldona Januševičienė (kairėje) ir projekto vadovė Laura Bagučanskytė

Gruodžio 4 d. Viešojoje bibliotekoje vyko Kino kontoros projekto „25 žingsniai“ dokumentinių filmų peržiūra „Keturi skrydžiai“. Pademonstruoti filmai „Baltijos kelias“ (rež. Audrius Stonys ir Arūnas Matelis, 1990 m.), „Skrajojimai mėlynam lauke“ (rež. Audrius Stonys, 2001m.), „10 minučių prieš Ikaro skrydį“ (rež. Arūnas Matelis, 1990 m.) ir „Prieš parsikrendant į žemę“ (rež. Arūnas Matelis, 2005 m.).

Žvarbų rudens vakarą į susitikimą „Be grimo“, vykusį Viešojoje bibliotekoje, gyventojus sukviė žinomų aktorių ir skaitovų duetas – Doloresa Kazragytė ir Petras Venslovas. Tai – dviejų, vienas kitą papildančių aktorių teatras. Gausiai susirinkę žiūrovai gėrėjosi savo gyvenimą teatrui, literatūros skaitymui pašventusių aktorių kūryba, jų nuoširdumu. Tąkart jaukiai vakarota, klausytasi poezijos, aktorių prisiminimų, nuoširdžiai pabendrauta.

Gruodžio 17 d. Viešojoje bibliotekoje įvyko susitikimas su kraštietė aktores Aušra Štukyte. Renginys organizuotas projekto „Bibliotekos pažangai2“ iniciatyva „Atrask vaikystės biblioteką“.

Renginio pabaigoje VB direktorė A. Januševičienė padėkojo kraštietei, įteikė gėlių, dovanų bei pažymėjimą, patvirtinantį, kad Aušrai Štukytei suteiktas šios bibliotekos Globėjos vardas.

Aktorė maloniai bendravo su renginio dalyviais A. Štukytei įteiktas Viešosios bibliotekos globėjos pažymėjimas

Radviliškio viešojoje bibliotekoje vykusiame „Gerumo vakare“ jau dešimtą kartą įteiktos Gerumo angelo statulėlės. Renginį organizuoja Radviliškio rajono savivaldybė. Šiomet už gerus darbus jas pelnė devyni rajono gyventojai.

Viešosios bibliotekos redaktorė Gražina Dunauskienė šia nominacija įvertinta už savo kruopštumą, geranoriškumą bendraujant su kraštiečiais, leidžiant bibliotekos žurnalą „Radviliškio kraštas“., „Lietuvos bibliotekininkų draugijos Radviliškio skyriaus narės yra labai dėkingos jai už leidžiamą bibliotekininkų laikraštį „Mes“. Gražina yra Tėviškėnų klubo sekretorė, prisideda prie Tėviškėnų švenčių organizavimo. Ji – gerumo ir kuklumo spindulėlis, nuo kurio aplinkiniams pasidaro šviesiau ir šilčiau”, – sakyta apie nominantę.

Gražina Dunauskienė apdovanota Gerumo angelo statulėle

Radviliškio miesto kultūros centre surengtoje rajono kultūros darbuotojų šventėje „Žodžiai iš širdies“

Laura Bagučanskytė, Radviliškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos kultūrinės veiklos vadybininkė, apdovanota už projektinę veiklą, savanorystę ir naujų idėjų įgyvendinimą Radviliškio miesto visuomenės gyvenime.

Vasario 26, kovo 5, 12 ir 19 dienomis Radviliškio viešojoje bibliotekoje vyko „Europrotų“ pavasario sezono žaidimo turnyras. Pasivaržyti šioje žinių viktorinoje užsiregistravo penkios radviliškiečių komandos: „Pabėgių meldai“, „Junkis prie bėgių“, „Erdviniai“, „Radviliukai“, ir „Suodini žvirbliai“. „Europrotų“ žaidimas organizuotas pagal tradicines protų kovų taisykles. Komandos turėjo pademonstruoti savo išmanymą, žinias apie Europos ekonomiką, kultūrą, meną, sportą, istoriją, geografiją, atspėti muzikines mįsles.

„Europrotų“ žaidimas – linksmas ir įdomus būdas praleisti laisvalaikį smalsiems, naujo sužinoti norintiems žmonėms. Žaidimą organizavo Europos informacijos centrai – „Europe Direct“, Jaunimo Europos komanda, Europos Komisijos atstovybė Lietuvoje, Radviliškyje – Viešoji biblioteka ir jos Informacijos-kraštotyros skyrius.

Po penkių turų susumuoti rezultatai. Pirmąją vietą iškovojo komanda „Pabėgių meldai“. Antrąją vietą pelnė „Radviliukai“, trečiąją – „Erdviniai“. Nugalėtojai apdovanoti Europos Komisijos atstovybės prizais, „Europrotų“ diplomais, Viešosios bibliotekos dovanomis.

„Europrotų“ žaidimo akimirkos

Lapkričio 5, 12, 19, 26 dienomis vykęs rudeninis „Europrotų“ turnyras taip pat pasižymėjo dalyvių gausa ir komandų azartu. Po įtemptų keturių žaidimo turnyrų „Europrotų“ nugalėtojo vardą iškovojo komanda „Pilnaties pakylėti“.

Renginiai kaimo bibliotekose

Per 2014 metus kaimo bibliotekose suorganizuoti 569 renginiai. Kadangi 2014-ieji Lietuvoje buvo paskelbti Kristijono Donelaičio metais, daugelyje filialų vyko įsimintinos šventės, vakaronės ar popietės, skirtos būtent šiam lietuvių literatūros pradininkui.

Kleboniškių muziejaus aplinkoje Ramutė Smailienė, Pakalniškių filialo vyresnioji bibliotekininkė (kairėje), Pakalniškių pagrindinės mokyklos moksleiviams skaitė K. Donelaičio kūrybą

Minėdama K. Donelaičio 300-ąsias metines, ir Šniūraičių filialo biblioteka skaitė ištraukas iš jo poemos „Metai“ netradicinėse erdvėse.

Pirmieji skaitymai vyko Šniūraičių etnografiniame muziejuje. Kitą mėnesį rašytojo kūryba skambėjo prie bibliotekos. Ir taip kiekvieną mėnesį – vis kitose vietose. Išėita ir į gamtą, kur skaitytojai, susėdę pievelėje, paskaitė poemos ištrauką „Vasaros darbai“. Vieno skaitytojo šeimai sutikus, šie teminiai skaitymai skambėjo jo namuose. Tuo pačiu paminėti ir Šeimoms metai.

Šniūraičių pramogų salėje literatūriniame renginyje „Su duonos rieke sielai atneša eiles“, skirtame Kristijono Donelaičio 300-osioms gimimo metinėms, jaunimas su K. Donelaičio poema „Metai“ supažindintas taip pat netradiciškai.

Šniūraičių bibliotekos darbuotoja Aušra Zaturskienė parengė parodą apie K. Donelaitį. Šniūraičių pramogų salės skaitovai poemos „Metai“ ištrauką pristatė ne deklamuodami, o repuodami. Jaunieji skaitovai stengėsi kuo natūraliau perteikti poemos veikėjų charakterius.

Šniūraičių etnografiniame muziejuje skambėjo K. Donelaičio kūryba

Palonų filialo bibliotekoje surengtas garsinis Donelaičio „Metų“ skaitymas, rodytas filmas „Donelaitis tarp mūsų“.

Palonų filialo vyresnioji bibliotekininkė Regina Klimavičienė supažindino dalyvius su K. Donelaičio biografija ir kūryba, moksleivės skaitė poemą hegzometro ritmu. Joms ritmą padėjo išlaikyti Palonų daugiafunkcio centro kultūros darbuotojas A. Kotinskas, mušdamas būgną.

Tarptautinei vaikiškos knygos dienai Palonų bibliotekoje buvo skirtas rytmetys „Knygų ir pasakų pasaulyje“. Į jį pakviestus Palonų daugiafunkcio centro ikimokyklinio ugdymo grupės vaikus pasitiko nuolatinė bibliotekos lankytoja – „Pasakų močiutė“ I. Silevičienė.

Daug įsimintinų renginių per metus pažėrė Beinoravos filialo biblioteka. Beinoravos pramogų ir šokių salėje įvyko vietos bibliotekos organizuotas poezijos ir muzikos vakaras „Žieduose pasiklysta jausmai“, skirtas Nacionalinei bibliotekų savaitei.

Nuostabių dainų puokštę gausiai susirinkusiems beinoraviškiams ir svečiams dovanojo Klaipėdos Stasio Šimkaus konservatorijos studentė Laurita Oleinikova. Vakaro metu skambėjo eilės apie pavasarį, meilę, kurias skaitė Sidabravo kultūros namų meno vadovė Jolanta Černiauskienė, beinoraviškė studentė Aistė Šataitė. Eilių iš Radviliškio krašto almanacho „Paversmiuos...“ pateikė Sidabravo vidurinės mokyklos mokytoja Laima Ožalinskienė. Renginio metu buvo galima pasigrožėti beinoraviškių Reginos Janeliūnienės, Danutės Blinkevičienės ir dotiškių Jadvygos Pranauskienės siuvinėtais paveikslais. Beinoravos bibliotekos dramos būrelis jaunosios artistės visus pradžiugino dviem nuotaikingais šokiais.

Kovo 27 d. Beinoravos vaikų dramos būrelis „Kibirkštėlė“ paminėjo Tarptautinę teatro dieną ir atšventė vienerių metų gimtadienį. Į popietę susirinkę vaikai vaidino visiems gerai žinomą pasaką „Raudonkepuraitė“. Visą popietę dalyviai žaidė, linksminosi, o šventės pabaigoje valgė gimtadienio tortą. Buvo aptarta ir tolimesnė dramos būrelis „Kibirkštėlė“ veikla.

Energinga Beinoravos bibliotekininkė Rima Lukoševičiūtė savo skaitytojus ir kaimo gyventojus pakvietė į susitikimą su Lietuvos keliautoju, garsiu alpinistu Vladu Vitkausku. Organizuoti šį ilgam įsiminusių renginį bibliotekininkei padėjo Beinoravos gyventojas, artimas alpinisto bičiulis Vladas Plikūnas.

V. Vitkauskas – pirmasis ir vienintelis lietuvis, įkopęs ir iškėlęs nacionalinę vėliavą aukščiausio Žemės kalno – Everesto – viršūnėje ir aukščiausiose visų žemynų viršukalnėse.

Beinoravos gyventojus ir svečius V. Vitkauskas sužavėjo ne tik savo žygdarbiais, bet ir savo žmogiškomis savybėmis – nuoširdžiu, šiltu bendravimu, paprastumu ir puikiu humoro jausmu.

Vladas Vitkauskas parodė beinoraviškiams įvairios Svečias su artimu bičiuliu Vladu Plikūnu kalnų įrangos

Kovo pradžioje Beinoravoje šurmuliavo jau tradicine tapusi „Kaziuko mugė“, kurią organizavo bibliotekos ir kultūros namų darbuotojai. Kaip ir praėjusiais metais, į mugę susirinko gausus būrys prekeivių ir pirkėjų. Visus juos su išaušusiu ankstyvu pavasariu pasveikino Beinoravos meno kolektyvai, vadovaujami Emilijos Bieliūnienės, ir svečiai: nepailstantis armonikierius nuo Labos Vidmantas Baltrūnas bei Sidabravo kultūros namų meno vadovė Jolanta Černiauskienė.

Visos programėlės metu atskubėjusiųjų pirkti akys nuolat krypo į stalus, nukrautus visokiausiomis gėrybėmis. Mugėje buvo galima pigiai įsigyti ko tik širdis geidė: naminės duonos, bandelių, sūrių, kiaušinių, namuose keptų ir virtų skanėstų, šiltų kojinių, gėlių, įvairių rankdarbių, inkilų... „Kaziuko mugė“ – tai vienas iš labiausiai pamėgtų kaime renginių.

Kai pražydo ilgai lauktos kvapniosios alyvos, į Raudondvario kaimo biblioteką atskridusi poezijos paukštė vėl sukviėtė šio krašto poetus ir klausytojus, mylinčius pakylėtąjį, vaizdingąjį žodį, į tradicinį renginį – poezijos ir muzikos popietę „Poezijos pavasarėlis 2014“.

Paskaityti savo eilių susirinko būrys kūrėjų. Radviliškio viešosios bibliotekos direktorė Aldona Januševičienė pristatė šioje bibliotekoje veikiančio rajono literatų klubo „Jonvabalis“ parengtą, 2013 metais bibliotekos išleistą Radviliškio krašto almanachą (jau trečią), pavadintą „Paversmiuos...“ Knygoje – šimto Radviliškio krašto kūrėjų eilėraščiai, novelės, miniatiūros.

„Poezijos pavasarėlio 2014“ metu į skambių eilėraščių puokštę gražiai įsipynė dainuojamosios poezijos kūriniai. Savo kūrybos dainų atliko bardas iš Radviliškio Ovidijus Jucys.

Lapkričio 10–14 dienomis Radviliškio viešojoje bibliotekoje ir jos filialuose vyko Šiaurės šalių bibliotekų savaitės renginiai, kurių tema – „Troliai šiaurėje“.

„Kai mini trolį, jis stovi prieangyje“ – šia švedų patarle Šiaurės šalių savaitė prasidėjo Tyrulių bibliotekoje. Čia renginiai tęsėsi tris dienas. Žvakių šviesoje buvo skaitomi Šiaurės šalių rašytojų kūriniai.

Iš internetinės svetainės atspausdinus trolių figūrėles, vaikai jas nuspalvino ir sukūrė savą trolių pasaulį: nupiešė medžius, kalnus, mišką, juose „apgyvendino“ popierinius trolius.

Kitą dieną susirinkę į biblioteką mažieji skaitytojai iš modelino lipdė trolius. Modelinu pasirūpino savanorė Diana Teišerskytė, kuri savanoriauja bibliotekoje ir dirba su mažaisiais skaitytojais. Paskutinę teminės savaitės dieną vaikai išėjo į miestelio parką ieškoti pasislėpusių trolių. Rado daug pėdučių, bet tikro trolio niekas nematė: jie labai gerai moka slėptis! Grįžę į biblioteką visi apstulbo – čia laukė trolių keptas pyragas.

Šaukoto krašto šviesulys –tenykštė biblioteka. Kaime ji gyvuoja jau 65-erius metus. Bibliotekos veiklos istorija apžvelgta Šaukoto kultūros namų salėje surengtame jubiliejiniame vakare. Padėkota ištikimiausiems skaitytojams, prisiminti bibliotekos veteranai.

Šaukoto bibliotekos jubiliejiniame renginyje pagerbta tenykštė vyresnioji bibliotekininkė Vida Pužaitienė

2014 metais du Viešosios bibliotekos filialai buvo renovuoti: Aukštelkų filialas persikėlė į naujas patalpas, o Vainiūnų filialo patalpos buvo suremontuotos. Ta proga abiejuose juose vyko iškilmingos šventės.

Aukštelkų kaimo bibliotekai teko laimė ir galimybė pereiti į naujas moderniai suremontuotas patalpas. Anksčiau biblioteka veikė senajame buvusios mokyklos korpusė. Patalpos buvo šaltos ir neįaukios. Atidarymo šventėje Radviliškio viešosios bibliotekos direktorė Aldona Janušėvičienė teigė, kad bibliotekos perkėlimas į naujas patalpas buvo atliktas minimaliomis sąnaudomis. Įsikurti padėjo ir seniūnija, ir Aukštelkų bendruomenė. Be kita ko, jie bibliotekos Žaislotekos mažiesiems lankytojams įkurtuvių proga padovanojo sėdmaišių.

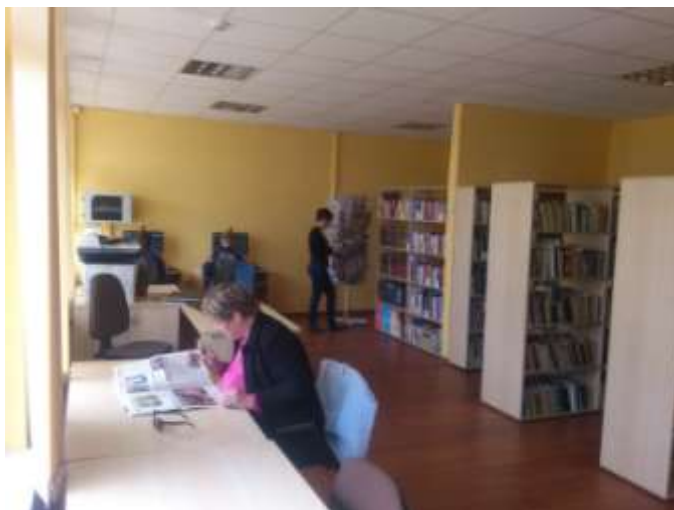
Mažųjų aukštelkiečių džiaugsmui – nauji sėdmaišiai

„Netekome mokyklos – vietoj pagrindinės liko tik pradinių klasių skyrius, tačiau nenorime netekti ir bibliotekos – vienintelio šviesos ir žinių šaltinio kaime, todėl bendruomenė ir toliau tikrai pagelbės bibliotekai“, – sakė bendruomenės pirmininkas Algirdas Petrauskas.

Šios bibliotekos darbuotoja Indrė Judeikevičienė įkurtuvių šventėje padėkojo visiems, kurie padėjo biblioteką perkelti į naujas patalpas ir kurie rėmė finansiškai.

Vainiūnuose taip pat lankytojams duris atvėrė neatpažįstamai pasikeitusi biblioteka. Čia viskas pertvarkyta vos ne iš pagrindų.

„Išgriovus sieną, dvi patalpos sujungtos į vieną. Išplėstoje erdvėje įrengtas kampelis, kuriame pastatyti kompiuteriai, sutvarkytos lubos, perdažytos sienos, įrengta kriauklė, atskirta bibliotekos darbuotojos poilsio vieta, pertvarkyta šildymo sistema. Daug metų biblioteka naudojosi bendru įėjimu kartu su antrajame pastato aukšte esančia parduotuve, tačiau dabar pavyko įrengti atskirą įėjimą-tambūrą, o šalia jo liko vietos nedideliame vaikų žaidimų kampeliui“, – džiaugėsi Viešosios bibliotekos direktorė A. Januševičienė.

Vainiūnų biblioteka po remonto

Šiaulėnų filiale daug dėmesio sulaukė bendra su seniūnija ir kultūros namais organizuota vakaronė „Gerumas nieko nekainuoja“. Ji subūrė per 100 dalyvių. Renginį vedė atlikėja Mama Rokenrol. Svečiams grojo Šiaulėnų kultūros namų estradinis ansamblis. Biblioteka padėjo sukviesti žmones, paskirti ir įteikti nominacijas, sugalvoti įdomių užduočių, atlikti kitą organizacinį darbą. Vakaronės metu veikė bibliotekos paruošta laikraščių iškarpų apie šiaulėniškių atliktus gerus darbus parodėlė.

Balandžio 26 d. Baisogalos kultūros namuose įvyko Lietuvos asociacijos „Sidabro gija“ Atvelykio popietė, į kurią sugužėjo svečiai iš visos Lietuvos. Šiame renginyje paminėtos ir K. Donelaičio 300-osios metinės. Baisogalos biblioteka pristatė videofilmą „K. Donelaičiui – 300“. Vyresnioji bibliotekininkė Alvyda Žižniauskienė pranešime supažindino su K. Donelaičio biografija ir kūryba. Baisogalos mėgėjų teatras parodė K. Donelaičio poemos „Metai“ pirmąją dalį „Pavasario linksmybės“. Renginį vainikavo Klaipėdos, Kėdainių, Pociūnėlių ir Baisogalos vokalinių ansamblių koncertas.

Šeduvos bibliotekoje surengtame susitikime su knygos „Gyvenimas audroje“ autoriumi, kapitonu, buriotoju Pauliumi Kovu išgirdo nemažai marinistinių istorijų, kelionių išpūdžių. Į biblioteką gausiai susirinkusiems šeduviams svečias įdomiai pasakojo apie jachtos įrengimą, pasidalijo išpūdžiais apie tai, ką patiria buriotojai, išplaukę į jūrą, kokie charakterio bruožai padeda ištvirti sunkiose situacijose. Norintieji galėjo apsirengti buriotojo striukę. Buvo demonstruojamos kelionių skaidrės.

**Šeduvos bibliotekoje – knygos autorius,
buriotojas Paulius Kovas**

Susitikimo pabaigoje buvo galima įsigyti knygą „Gyvenimas audroje“. Vieną knygą P. Kovas padovanojo Šeduvos miesto bibliotekos skaitytojams.

Paulius Kovas – „Tūkstantmečio odisėjos“ idėjos bendraautorius ir jos XI etapo jachtos

„Ambersail“ kapitonas, 2009 metais buvo apdovanotas ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Karininko kryžiumi.

Šeduvos miesto filialas aktyviai įsijungė į projekto „Bibliotekos pažangai 2“ organizuotą „Bibliomūši“. Šeduvių komanda „Šeduva“ pasirodė gana neblogai, galutinėje įskaitoje – 14-oji vieta.

Akcijos

2014 metų gegužės 7-ąją, Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dieną, Radviliškio rajone tradiciškai surengta akcija „Sustabdyta minutė – knygai“. Akcija, prasidėjusi 10 valandą prie Viešosios bibliotekos, keliavo per mokyklas ir organizacijas. Kadangi tais metais minėtos 300-osios Kristijono Donelaičio metinės, akcijos metu skaitytos ištraukos iš jo poemos „Metai“.

Po skaitymų visi, susirinkę prie Viešosios bibliotekos, buvo pakviesti į „Būrų kiemelį“, kur, skambant nuotaikingai muzikai, galėjo pasivašinti senoviškais valgiais ir gėrimais, pasiklausyti Radviliškio vaikų darželio „Eglutė“ piemenėlių programėlės.

Akcija prasidėjo prie Viešosios bibliotekos

„Piemenėlių“ programėlė

Kovo 5-ąją Radviliškio viešojoje bibliotekoje startavo akcija „K. Donelaičio „Metai“ – manąja plunksna“, trukusi visus 2014-uosius, Seimo paskelbtus Kristijono Donelaičio metais. Jos metu vyko Kristijono Donelaičio poemos „Metai“ kaligrafinis perrašymas radviliškiečių rankomis.

2014 metais vyko akcija „Padovanok/paskolink senelių vaikystės žaislą mūsų Žaislotekai“.

Lietuvos Respublikos prezidentės Dalios Grybauskaitės inicijuota akcija „Knygų Kalėdos“ apkeliavo visą Lietuvą, neaplenkė ir Radviliškio rajono. Ketvirtą kartą surengta ji pernai kvietė dovanoti lietuvių autorių knygas šalies viešosioms ir mokyklų bibliotekoms.

Radviliškio viešajai bibliotekai knygų dovanuoja rajono gyventojai, kaimo bibliotekų skaitytojai. Būtent „Knygų Kalėdoms“ pinigų paskyrė rajono savivaldybės taryba, už juos nupirkta

218 knygų. Prie akcijos prisidėjo ir UAB „Junas“, padovanojęs 200 Lt, už kuriuos įsigyta 11 knygų. Iš viso per akciją rajono bibliotekos pasipildė 312 knygų.

Radviliškio viešosios bibliotekos paveikslų galerijoje kvietusios parodos (11)

Radviliškio viešoji biblioteka 2014 metus pradėjo radviliškietės, Lietuvos dailininkų sąjungos nario, tapytojo Ramūno Dagio kūrybos paroda „Vasaros nuojautos“, kuri autoriui – jau 20-oji.

Balandžio 29 d. pradėta eksponuoti Gitanos Evseičkaitės tekstilės darbų paroda „Ritualai vienuroje 2“. Autorė pristatė ypatingą, tik jai vienai būdingą techniką sukurtą 21 įvairaus formato ir skirtingų formų tekstilės darbą. Tarp jų – ciklai „Loftas“, „Ne vieni“, magistro darbas „Arti bedugnės“.

Birželio 27-ąją bibliotekos paveikslų galerijoje atidarytos dvi parodos: jaunos grafikės, dizainerės Tomos Turlaitės grafikos miniatiūrų paroda „20“ ir jaunojo keramiko Mindaugo Karaliaus keraminių švilpukų ekspozicija „Mes vyžoti būrai...“, skirta Kristijono Donelaičio metams.

Liepos 24 d. pakvietė Neringos Kestėnienės keramikos darbų paroda „Netikėtumai“. Parodoje eksponuoti žvakidės, plaketės, vazos, įvairūs indai bei interjero detalės.

Rugpjūčio 22 d. bibliotekoje įvyko dvigubas renginys: atidaryta kraštietės menininkės Kristinos Sereikaitės fotografijų paroda „Vanduo. Žemė. Detalė – Benas Šarka“ ir pademonstruotas režisieriaus Lino Mikutos, menininkės vyro, dokumentinis pilnametražis filmas „Dzūkijos jautis“ (operatorė – K. Sereikaitė).

Kristina Sereikaitė pristatė dvi nuotraukų serijas ant aliuminio depozito: „Nekaltybė“ ir „Terra Humana (iš viso 22 fotografijos). Jos sukurtos bendradarbiaujant su moderniu Lietuvos menininku iš Klaipėdos Benu Šarka.

Spalio 17 d. atidaryta birželio 26–28 d. kūrybinėje dailininkų ir literatų stovykloje „Kurkime kartu“ sukurtų darbų paroda. Renginyje pristatytas ir palankiai įvertintas bendro kūrėjų plenero rezultatas – atvirukų rinkinys, kuriame dailininkų lankytų vietų piešiniai papildyti literatų poezija apie jas. Kūrybinėse dirbtuvėse dalyvavo menininkai iš Biržų, Joniškio, Panevėžio, Radviliškio, Šiaulių rajonų. Ten dailininkai ir literatai dalijosi kūrybinėmis idėjomis, rašė, tapė, savo kūrinuose įamžino Radviliškio krašto fragmentus – Baisogalos, Pakiršinio, Raudondvario, Šeduvos vaizdus, domėjosi tų apylinkių dvarų istorija, parkais, gamta. Kartu tada kūrė 17 dailės atstovų ir 12 literatų.

Kraštotyros skaitykloje parengtos parodos (3)

Viešosios bibliotekos kraštotyros skaitykloje buvo surengtos šios parodos:

1. „Kovų ir pergalių aidas“.

2. „Plevenantis laikas senuosiuose atvirukuose“ (iš V. Vingelio ir A. Balčiūno asmeninės kolekcijos).
3. „Mūsų kelias į Nepriklausomybę“ (iš V. Vingelio, A. Kamantausko, A. Stančiko, V. Bartkaus asmeninių kolekcijų ir VB archyvo).

Informacijos skaitykloje veikusios parodos

1. „Naujai gautų leidinių paroda“.
2. „2015-ieji – Teatrų metai“.

Fonotekoje nuolat veikusi paroda

1. „Radviliškio kraštas ir mūsų biblioteka“.

Parodos Knygos muziejuje

1. „Lietuvių literatūros pradininkui Kristijonui Donelaičiui – 300“.
2. „2014-ieji – Teatrų metai. Senieji leidiniai“.
3. „Poetui, žurnalistui, redaktoriui Vytautui Barauskui – 80“.
4. „Poetui, literatūros tyrinėtoju, kritikui, kraštotyrininkui Aleksandrui Šidlauskui – 75“.
5. „Ką vaikai skaitė prieš 100 metų?“
6. „Iš Radviliškio ir radviliškietiškių praeities“ (Iš A. Balčiūno asmeninės kolekcijos).

Parodos Vaikų literatūros skyriuje

Skyriuje parodos rengiamos stenduose bei parodų spintoje. Per metus iš viso surengta 16 parodų, kurių autoriai – rajono moksleiviai ir mokytojai.

Demonstruota respublikinė pradinių klasių mokinių paroda, skirta K. Donelaičio 300-osioms gimimo metinėms, kurią rengė Šiaulių Gegužių progimnazija.

Daug lankytojų grožėjosi Gražinos pagrindinės mokyklos piešinių konkurso paroda „Lietuvių skaičiuočių pynė“ (mokytojos R. Jasiulienė ir R. Morkūnienė), Vaižganto pagrindinės mokyklos 7 kl. mokinių darbų paroda „Mylimas knygos herojus iš veltinio“ (vadovė Ž. Gelažienė).

Skaitytojų aptarnavimo skyriuje paruoštos 27 knygų, publikacijų parodos, jose eksponuota 580 knygų, publikacijų, straipsnių, nuotraukų, fotografijų.

6. VARTOTOJŲ VAIKŲ APTARNAVIMAS**Vartotojų vaikų skaičius**

	2013 m.	2014 m.	Skirtumas
VB skaitytojai iki 14 metų	1 089	926	- 163
Miesto filiale iš viso vaikų iki 14 metų	203	181	- 22
Kaimo filialuose iš viso vaikų iki 14 metų	1 981	1682	- 299
Iš viso vaikų iki 14 m. SVB	3 273	2 789	- 280

Vaikų apsilankymų skaičius

	2013 m.	2014 m.	Skirtumas
Viešojoje bibliotekoje	27 041	27 344	+ 303
Miesto filiale	8 330	4651	- 3679
Kaimo filialuose	67 835	67513	- 322
Iš viso SVB	103 206	99 508	- 3 698

Lankomumo rodiklis

	2013 m.	2014 m.
Viešojoje bibliotekoje	24, 8	29, 5
Miesto filiale	41, 0	26, 7
Kaimo filialuose	34, 2	40, 1
Iš viso SVB	31, 5	35, 7

Iš viso išduota dokumentų skaitytojams vaikams iki 14 m.

	2013 m.	2014 m.	Skirtumas
VB	29 966	28 884	- 1 082
Miesto filiale	41 84	4 080	- 104
Kaimo filialuose	48 994	52 082	+ 3 313
Iš viso SVB vaikams iki 14 metų	83 144	85 046	+ 1 902

Skaitomumas

	2013 m.	2014 m.
Viešojoje bibliotekoje	27, 5	31, 2
Miesto filiale	20, 6	22, 5
Kaimo filialuose	24, 7	31, 0
Iš viso SVB	25, 4	30, 5

6.1. Renginiai vaikams

	Iš viso	Kompleksiniai	Žodiniai	Vaizdiniai
VB Vaikų lit. skyriuje	137	21	100	16
Iš jų – Žaislotekoje	99	15	80	4
Miesto filiale	14	2	7	5
Kaimo filialuose	284	65	113	106
Iš viso SVB	435	88	220	127

Vaikų renginių lankytojų skaičius VB – 4 563 (2 206 – Žaislotekoje).

Viešosios bibliotekos renginiai vaikams

Viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyrius tradicinę vaikiškos knygos dieną pažymėjo šventine popiete „Pažink stebuklingą knygų pasaulį“. Skyriaus skaitytojai rinko skaitomiausių knygų penketuką. Parengta geriausių 2013 metų knygų paroda. Susirinkusiems žiūrovams spektaklį „Julijos sapnai“ pagal V. V. Landsbergio kūrybą parodė Lizdeikos gimnazijos moksleiviai, vadovaujami R. Atkočiūnienės.

Nacionalinės bibliotekų savaitės metu vyko įdomus renginys, skirtas K. Donelaičiui –

„Donelaičio kūrinų interpretacijos“. Lietuvių literatūros pradininko kūrinius interpretavo miesto mokyklų moksleiviai ir Šniūraičių filialo skaitytojai: Gražinos pagrindinės mokyklos 4 klasės moksleivė M. Juodžbalytė (mokytoja R. Morkūnienė), kuri skaitė pasakėčią „Šuo didžgalvis“, šniūraitiškiai repavo „Metus“ (vadovė A. Zaturskienė), išpūdingai „Metus“ interpretavo Vaižganto gimnazijos moksleiviai (vadovė I. Dovydaitienė).

Jau tradicija, kad Vaikų gynimo dienos šventę kartu rengia Viešoji biblioteka ir Radviliškio rajono savivaldybės Vaikų teisių apsaugos tarnyba. Bibliotekoje buvo eksponuojama vaikų piešinių parodos-konkurso „Mano laiminga vaikystė“ nugalėtojų piešiniai. Susirinko darželinukai iš visų rajono darželių. Buvo apdovanoti konkurso nugalėtojai, klausytasi darželinukų koncerto.

Vyko tradicinis Viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyriaus renginys „Pirmokėlių rugsėjis“ – būsimųjų pirmokų palydos į mokyklą. Bibliotekininkės pasveikino savo mažuosius skaitytojus su jų laukiančiu mokykliniu keliu, įteikė kelialapius į mokyklą. Vaikučius pasveikino spalvingasis personažas – Ragana Vinė (V. Budraitienė) ir „Boružėlės“ teatras, parodęs spektaklį „Peliukų nuotykių bibliotekoje“ (G. Lukšaitės pjesė).

Per metus daug renginių pažėrė Vaikų literatūros skyriaus Žaisloteka. Jų buvo net 99. Vasario 5-ąją Žaislotekos Pasakų kambaryje tvyrojo šviežios duonos kvapas. Vasario 5-oji – šv. Agota, Duonos diena. Literatūrinė valandėlė Žaislotekos lankytojams ir buvo apie tai, apie duonos kelią nuo grūdo iki parduotuvės. Vaikai sužinojo, kad būtent šią dieną žmonės neša šventinti duoną į bažnyčią, nuo seno žmonės tikėjo, kad per šv. Agotą pašventintas duonos gabalėlis apsaugos nuo gaisrų, nelaimių ir nugalės bet kokį blogį. Anksčiau motinos, išleisdamos sūnus į kariuomenę, į drabužius įsiūdavo duonos gabalėlį, tikėdamos, kad sūnus aplenks kulka.

Kovo 20 d. Žaislotekoje vyko „Ežiuko pamokėlė“. Tą dieną „Ežiukas“ mažuosius Žaislotekos lankytojus supažindino su vandens svarba. Vanduo – gyvybės šaltinis, kovo 22-ąją minima Pasaulinė vandens diena. „Ežiukas“ (Žaislotekos darbuotoja Jolanta Šilinskienė) pasekė vaikams Ritos Bagdonienės pasaką „Lašiuko kelionė“, paminėjo įdomius faktus apie vandenį.

Kovo 27 d. vyko pažintinė valandėlė, kurios metu vaikučiai buvo supažindinti su Teatro metais, jų ženklu, kurį sukūrė klaipėdietis dailininkas Anatolijus Klemencovas.

Žaislotekos darbuotojos pristatė teatro ir kino aktorius, režisierius, kurie yra kilę iš Radviliškio rajono: Vladą Augą, Vaclovą Blėdį, Vytautą Tomkų, Mindaugą Capą, Rūtą Staliliūnaite, Rimantą Krilavičiūtę, Aušrą Štukyotę. Supažindino su režisieriais Aurelija Ragauskaite, Rimantu Driežiu, Vitaliu Mazūru.

Gegužės 14 d. surengtas seminaras „Bibliotekos žaisloteka: realybė ir vizija“. Šalyje pirmosios Žaislotekos, tarp jų ir mūsų bibliotekos, jau skaičiuoja veiklos antrąjį dešimtmetį.

Pradėjusios nuo minkštų žaisliukų kaupimo, mini renginių patiems mažiausiems lankytojams, šiandieną jos rengia ir įgyvendina įvairiausių projektus, kas kartą sumano vis naujų darbo formų savo lankytojams. Kaip dabar gyvuoja bibliotekų žaislotekos, kokie jų džiaugsmas ir rūpesčiai? Norėdami pasidalyti mintimis, patirtimi apie tai, surengėme seminarą su Šiaulių regiono ir Radviliškio rajono bibliotekininkais.

Renginiai vaikams kaimo bibliotekose

Palonų bibliotekoje vykusiame rytmetyje „Knygų ir pasakų pasaulyje“, skirtame Tarptautinei vaikiškos knygos dienai, mažieji skaitytojai klausėsi pasakojimų apie knygas, linksminosi. Į rytmetį bibliotekoje pakviestus Palonų daugiafunkcio centro ikimokyklinio ugdymo grupės vaikus pasitiko nuolatinė bibliotekos lankytoja – „Pasakų močiutė“ I. Silevičienė.

Kovo 27 dieną Beinoravos bibliotekos vaikų dramos būrelis „Kibirkštėlė“ paminėjo Tarptautinę teatro dieną ir atšventė vienerių metų metukų gimtadienį.

„Kibirkštėlės“ gimtadienis

Į popietę susirinkę vaikai vaidino pasaką „Raudonkepuraitė“, kurios siužetas buvo pakeistas tiesiog vaidinimo metu. Mažieji artistai turėjo nesutrikti ir atlikti savo vaidmenis taip, kaip buvo sekama pasaka. O tai sukėlė daug gardaus juoko ir pareikalavo vaikų kūrybiškumo. Šventės pabaigoje dalyviai valgė gimtadienio tortą, vaišinosi atsineštais skanėstais. Buvo aptarta tolimesnė dramos būrelio „Kibirkštėlė“ veikla.

Beinoravos bibliotekos mažieji skaitytojai gerokai prieš Kalėdas sulaukė šiauliečių rėmėjų netikėtų dovanų. Biblioteka pakvipo mandarinais – dvylika dėžučių šių egzotinių vaisių atvežė ir bibliotekos vaikams padovanojo šiauliečiai iš grupės „Pagalba Šiaulių ir Radviliškio krašto šeimoms“.

Geradarių dėka šios bibliotekos Žaisloteka praturtėjo stalo žaidimais, dėlionėmis, minkštais žaisliukais. Bibliotekos fondas pasipildė knygelėmis, o į biblioteką atėję vaikai turės įvairių kanceliarinių priemonių. Mažieji ne tik džiaugėsi dovanomis, bet ir vaišinosi saldainiais, kurių rado tarp atvežtų daiktų.

Raudondvario kaimo bibliotekoje rugpjūčio pabaigoje įvyko labai laukiamas tradicinis vaikų renginys „Tuoj varpeliai suskambės“ – būsimųjų pirmokėlių palydos į mokyklą. Keturi būsimieji pirmokėliai įžygiavo į biblioteką, lydimi maršo garsų ir bibliotekininkės Daros Bagušienės. Susodinti iškilmingiausioje, gražiai papuoštoje bibliotekos vietoje, skirtoje būtent jiems, mažieji klausėsi raudondvariečių jaunųjų dainininkių atliekamų dainelių bei himno į mokyklą.

Koncertinę programėlę padėjo paruošti Raudondvario kultūros namų darbuotojai. Vyresnės mergaitės parengė lėlių teatro vaidinimą – Radviliškio viešosios bibliotekos bibliotekininkės G. Lukšaitės pasaką „Žvėreliai apie skaitymo naudą“. Ir daug kitokių įdomybių, linksmybių laukė šventės dalyvių: jie turėjo atspėti, kas paslėpta stebuklingoje dėžutėje, atpažinti veikėjus iš pasakų knygelėlių, minti mįsles keturgysles. Vyresnioji bibliotekininkė Dara Bagušienė pasidžiaugė, kad mažieji skaitytojai ir vasaros metu skaitė knygutes, lankėsi bibliotekoje, naudojami kompiuteriu.

Raudondvariečių renginyje netrūko geros nuotaikos

Šeduvos miesto filiale didelio susidomėjimo sulaukė vaikų piešinių konkursas „Šeduva vaikų akimis“. Jis buvo skirtas Šeduvos miesto jubiliejui. Vaikai piešė, ką jie norėtų matyti Šeduvoje. Svajonės gana žemiškos – nuo žaidimų aikštelių, baseinų, zoologijos sodo iki „Maximos“ prekybos centro. Įdomiausiu išrinktas Dovilės Užusienytės piešinys, kuris vaizduoja karusėles.

Šniūraičių filialo bibliotekininkė Aušra Zaturskienė taip pat stengėsi sudominti ir pritraukti

jaunuosius skaitytojus. Pristatinėjo knygeles, vaikams padarė perskaitytų knygų „skryneles“ su vaikų vardais, į kurias dėjo perskaitytų knygų pavadinimų įrašus. Vaikai lenktyniavo, kas perskaitys daugiau knygelių. Aktyviausieji apdovanoti simbolinėmis dovanėlėmis. Išrinktas metų skaitytojas. Taip pat vaikams patikdavo klausytis prie žurnalo „Vakaro žvaigždėlė“ pridėto disko su dainelėmis ir pasakomis, spręsti įvairias užduotis. Bibliotekoje yra nedidelė Žaisloteka, ten su vaikais ruošiamos edukacines valandėles: piešiama, gaminami darbeliai, garsiai skaitomos knygelės.

Alksniupių filialo bibliotekininkės darbas su vaikais, renginių organizavimas jiems dažniausiai derinamas su tame pačiame pastate esančios mokyklos mokytojais. Alksniupių pagrindinėje mokykloje veikia lėlių teatras „Pelėdžiukas“, vadovaujamas mokytojos Ritos Masilionienės. Mokytojai neapsieina be auksarankės bibliotekininkės Alminos Šereivienės pagalbos. Ji padeda spektakliams ruošti scenografiją, siuva lėles. Su teatru pastatyta nemažai spektaklių. Tarp jų – „Coliukė“ pagal Nijolės Indriūnaitės pjesę. Šiais metais siūtos lėlės spektakliui „Varna – karaliaus pati“.

7. NETRADICINĖS DARBO FORMOS

Veikia 12 klubų. Tai: **Tėviškėnų**, Radviliškio VB literatų „**Jonvabalio**“, Radviliškio senjorų klubas „**Knygos mylėtojai**“, Šeduvos miesto filialo „**Knygos mylėtojai**“, Kairėnų filialo „**Entuziastai**“, Šaukoto filialo „**Gomerta**“ ir mažųjų knygų mylėtojų klubas „**Pelėdžiukai**“, Sidabravo filialo vaikų klubas „**Smalsiukai**“, Beinoravos vaikų dramos būrelis „**Kibirkštėlė**“ ir rankdarbių mėgėjų klubas „**Idėjų skrynelė**“, Pilietinės visuomenės instituto „**Civitas**“, Viešosios bibliotekos lėlių teatras „**Boružėlė**“.

Radviliškio Viešosios bibliotekos kraštotyros skaitykloje įvyko pirmasis senjorų klubo „**Knygos mylėtojai**“ susitikimas. Į klubą susibūrė buvę pedagogai ir kiti radviliškiečiai, mylintys knygą ir mėgstantys skaityti. Jaukioje aplinkoje prie arbatos puodelio senjorai diskutavo apie perskaitytas knygas, skaitė eiles, aptarinėjo lietuvių literatūros kritiko Valentino Sventicko knygą „**Guriniai**“. Informacijos-kraštotyros skyriaus darbuotojos stengiasi, kad šie senjorų susibūrimai taptų jaukūs ir visokeriopai naudingi.

Gruodžio 6 d. Vilniuje, Lietuvos liaudies kultūros centre, surengtas kraštiečių sambūris. Jame dalyvavo **Tėviškėnų** klubo nariai, sostinėje gyvenantys radviliškėnai, atvykusi rajono delegacija. Renginyje paskelbta apie radviliškėnų bendrijos „**Radvilija**“ įsteigimą, pristatytas Radviliškio viešosios bibliotekos leidžiamas kultūros ir istorijos žurnalas „**Radviliškio kraštas**“, pažymintis savo 10-metį, dalytasi atsiminimais, klausytasi apie šandienines gimtojo krašto permainas, aptarti tolimesni ryšiai su tėviške. Tarp susitikimo dalyvių buvo Radviliškio miesto ir krašto garbės piliečiai Algirdas Budrys, klarneto virtuozas, profesorius, jo brolis Romualdas Budrys, Lietuvos dailės muziejaus direktorius, aktorius Vytautas Tomkus, daug kitų iškilių meno ir kultūros žmonių, mokslininkų ir istorikų, jaunų ir vyresnio amžiaus radviliškėnų.

Mindaugas Briedis, Vilniaus radviliškėnų bendrijos „**Radvilija**“ vadovas, pristatė bendrijos veiklos kryptis ir tikslus, draugijos valdybą. „...Mūsų tikslas – plėtoti bendrijos veiklą, gauti finansavimą įvairiems sumanytiems projektams. Šiandien „**Radvilijai**“ svarbu įteisinti savo statusą ir bendrai darbuotis gimtinės labui. Kai būsimė oficiali organizacija, mūsų veiklai atsivers daugiau durų“, – sakė jis.

VB veikia Radviliškio rajono literatų klubas „**Jonvabalio**“, vadovaujamas Aldonos Januševičienės. Tarp jo per metus nuveiktų darbų – įgyvendintas klubo ir dailės mėgėjų bendras projektas „**Kurkime kartu**“. Spalio 17 d. Viešojoje bibliotekoje buvo atidaryta birželio 26–28 d. kūrybinėje dailininkų ir literatų stovykloje „**Kurkime kartu**“ sukurtų darbų paroda.

Projektą įgyvendinusio literatų klubo „**Jonvabalio**“ pirmininkė Aldona Januševičienė ir dailės mėgėjus nebe pirmus metus suburianti dailės mokytoja Genė Stugienė renginyje pasidžiaugė, kad

regione atsirado nauja menininkų bendradarbiavimo forma. Taip pat palankiai įvertintas, pristatytas įvykusio bendro kūrėjų plenero rezultatas – atvirukų rinkinys, kuriame dailininkų lankytojų vietų piešiniai papildyti literatų poezija apie jas.

Kūrybinėse dirbtuvėse dalyvavo menininkai iš Biržų, Joniškio, Panevėžio, Radviliškio, Šiaulių rajonų. Ten 17 dailės atstovų ir 12 literatų dalijosi kūrybinėmis idėjomis, rašė, tapė, savo kūrinuose įamžino lankytojų rajono vietas.

Lapkričio 14 d. Radviliškio pramogų ir poilsio parke, Latvių kultūros centre, įvyko literatų klubo „Jonvabalis“ dalyvių poezijos skaitymai „Rudenėjanti šviesa...“ Tai buvo pirmasis renginys iš ciklo „Lapkričio skaitymai“.

Jau penktus metus Šaukoto kaimo bibliotekoje veikia knygos mylėtojų klubas „**Gomerta**“, kuris jungia 12 narių. Klubo nariai aktyviai dalyvavo bibliotekos organizuojamuose renginiuose, veiklą pajvairino išvykomis. 2014-aisiais klubas aktyviai įsijungė į paskelbtus Kristijono Donelaičio bei Teatrų metus. Aplankytas Panevėžio dramos teatras, kur stebėtas spektaklis „Laisvi drugeliai“. Radviliškio kultūros centre dalyvauta mėgėjų teatrų šventėje „Metai pagal K. Donelaičių“. Šiaulių dramos teatre klubo nariai pamatė Vilniaus mažojo teatro spektaklį „24 valandos iš moters gyvenimo“ pagal rašytojo S. Cveigo to paties pavadinimo knygą.

Klubas „Gomerta“ lankėsi ir tarptautiniame Tytuvėnų vasaros festivalyje, ten žiūrėjo poetinę-muzikinę programą „Darbai ir dyvai“ pagal K. Donelaičio „Metus“, kurią atliko aktorius Rolandas Kazlas ir varinių pučiamųjų kvintetas „Dūdūva“. Kasmet organizuojama išvyka į Pašušvio kultūros namuose vykusį tarptautinį poezijos festivalį „Poezijos pavasaris“.

Jau metus Šaukoto bibliotekoje veikia „**Pelėdžiukų**“ klubas, kuris jungia mažuosius knygos mylėtojus. Klubo nariai bibliotekoje renkasi kiekvieną pirmadienį.

Šeduvos **Knygos mylėtojų klubas** paminėjo veiklos 15 metų jubiliejų. Ta proga įvyko šventinė popietė, į kurią buvo pakviesta svečių iš Šeduvos bendruomenės, atvyko Radviliškio viešosios bibliotekos redaktorė G. Dunauskienė, Komplektavimo skyriaus vyr. metodininkė G. Lukšaitė, aplinkinių kaimo bibliotekų darbuotojos. Renginyje prisiminti nuveikti darbai, susitikimai, parodos. Visiems klubo nariams padovanoti knygos skirtukai, kuriuos pagamino šeduvietė tautodailininkė Jūratė Karalienė. Šventinėje programoje dalyvavo Raudondvario moterų vokalinis ansamblis.

Beinoravos bibliotekoje 2013 metais įkurtas dramos būrelis „**Kibirkštėlė**“ šiemet paruošė du teatralizuotus šokius, kuriuos vaikai parodė poezijos ir muzikos vakaro „Žieduose pasiklysta jausmai“ bei Motinos dienos šventėse. Vaidinimas, paruoštas pagal V. V. Lansbergio kūrinį „Obuolių pasakos“, buvo parodytas bibliotekos organizuoto padėkos vakaro „Tikinčio gyvenimu ir

dosnumu skrynia visada pilna“ metu, taip pat Palonų daugiafunkciniame centre vaikų darželio grupės mažiesiems ugdytiniais, jų tėveliams.

Viešosios bibliotekos lėlių teatras „**Boružėlė**“ susikūrė prie Vaikų literatūros skyriaus dar 1998 m. Skyriaus darbuotojos teatrinę lėlių pagalba skatina vaikus skaityti, lavinti skaitymo įgūdžius. Teatrinės lėlės Žaislotekos pasakų kambaryje padeda pristatyti naujai gautas knygas, skirtas vaikams. Minėtų pristatymų 2014 metais surengta 4.

Ekskursijų lankytojams per metus 6 kartus parodyti „Peliukų nuotykių bibliotekoje“ (pagal bibliotekos darbuotojos Genovaitės Lukšaitės sukurta miniatiūrą). G. Lukšaitės miniatiūra „Žvėreliai apie skaitymo naudą“ – 6 kartus.

Iš viso lėlių teatro „Boružėlė“ pasirodymų būta – 13, juose žiūrovų – 414.

Viešojoje bibliotekoje buvo suorganizuotas seminaras „Bibliotekos žaisloteka: realybė ir vizija“. Seminaro dalyvius „pasveikino“ „Boružėlės“ teatro lėlės. Parodyta miniatiūra „Žvėreliai apie skaitymo naudą“.

Surengta mažųjų „**Boružiukų**“ pasirodymų. Kristijono Donelaičio pasakėčią „Lapės ir gandro čėsnis“ vaidino Austėja Dauškaitė, Karolina Mišeikytė ir Tautvydas Pečiulionis, Gražinos pagrindinės mokyklos moksleiviai.

Pasakų kambaryje Austėja Sadauskaitė, Vaižganto pagrindinės mokyklos 5 klasės moksleivė, pristatė savo pačios sukurta pasaką „Kaip du draugai kareivį gelbėjo“, kuri yra išspausdinta septintoje „Lietuvių vaikų pasakos“ knygoje.

Metai keičia klubų sudėtį, įtempta kasdienybė taikosi sutrumpinti pamėgtam laisvalaikiui skirtas valandas. Tačiau klubų trauka išlieka – sutelkianti, atgaivinanti, skatinanti naujiems sumanymams ir darbams.

Renginiai ir veikla žaislotekose

Radviliškio rajono bibliotekose veikia 18 **žaislotekų**. Per metus jose vaikai apsilankė 13 943 (iš viso su VB – 22 296) kartus. Vienos žaislotekos įrengtos moderniai (Viešojoje bibliotekoje, Šeduvos miesto, Tyrulių, Raudondvario, Beinoravos, Šaukoto, Šniūraičių filialuose), jose – patogūs, minkšti baldai, knygų lentynos, pritaikytos mažesniems lankytojams, yra pakankamai žaislų, įvairių žaidimų. Kitose bibliotekose veikia žaislų kampeliai. Jais vaikai taip pat noriai naudojami, žaidžia, laukdami autobuso į namus, daug vaikų (ir mažesniųjų) iš asocialių šeimų čia mėgsta pabūti, pažaisiti. Visų žaislotekų poreikis akivaizdus: vaikai nori čia praleisti laiką žaisdami, piešdami, bendraudami.

Beinoravos bibliotekos Žaisloteką 2014 metais bibliotekos rėmėjų ir geradarių dėka pavyko

truputį atnaujinti. Grupės „Pagalba Šiaulių ir Radviliškio krašto šeimoms“ narių bei nuolatinių bibliotekos rėmėjų dėka Žaisloteka praturtėjo stalo žaidimais, žaislais, žaislinėmis ir spalvinimo knygelėmis, kanceliarinėmis priemonėmis. Per metus čia sulaukta 949 lankytojų.

Šiaulėnų filiale akivaizdus poreikis atnaujinti Žaislotekos patalpą. Ji yra, tačiau apleista, seniai remontuota. Tam tikslui bibliotekininkė kartu su bendruomene fondui „Šiaulėnų ateičiai“ parengė projektą „Žaislotekos atnaujinimas“. Mažiesiems skaitytojams tai būtų didžiulė dovana.

Lyderė tarp kaime veikiančių žaislotekų ir toliau lieka gana turtinga Tyrulių bibliotekos Žaisloteka. Ji čia pradėjo gyvuoti 2009 metais. Daug įvairių žaidimų gavo iš paramos labdaros fondo „VI KAN HJELPE“, Viešosios bibliotekos. 2014 m. pradžioje buvo gauta akreditacija savanoriui dirbti šioje bibliotekoje. Po ilgų ieškojimų savanorė rasta – nuo spalio mėn. pradėjo savanoriauti Diana Teišerskytė. Ji užsiima su mažaisiais bibliotekos lankytojais – kartu su vaikais Žaislotekoje piešia, vaidina, lipdo, žaidžia įvairius stalo žaidimus. Dianai dėka vaikai Tyrulių bibliotekoje randa vietą, kur gali žaisti, kurti, šiltai ir įdomiai praleisti laiką po pamokų. Pradėjus savanoriauti Dianai, bibliotekoje padaugėjo vaikų: kasdien jų apsilanko per 30, daug kurių – iš asocialių šeimų. Kai kuriems iš jų Diana parūpina šiltų ir švarių drabužių, kojinių.

2014 m. Tyrulių Žaislotekoje žaidė 69 vaikai.

Viešosios bibliotekos Žaislotekos veikla

Žaisloteka įsikūrusi pirmame bibliotekos aukšte. Patalpų plotas – 61,4 kv. m: Žaislotekos pasakų kambarys – 15,4, šeimos kambarys – 5,5, pagrindinė Žaislotekos patalpa – 35, pagalbinė (sandėliukas žaislams) – 5,5 kv. m. Patalpos šviesios, erdvios. Šeimos kambaryje yra kriauklė, šiltas ir šaltas vanduo. Žaisloteka turi akvariumą-paveikslą. 2013 metais žaislų įsigyta už 395,55 Lt, kaimo filialams jų perduota už 142,96 Lt.

Žaislotekos darbuotojos pildo aplankus „Metodinė medžiaga“. Juose – surinkta medžiaga apie žaidimus, žaislus, apie krikštynas, vaikų gimtadienius.

Rašomas metraštis apie Žaislotekos veiklą, apie „Boružėlės“ teatro bei mažųjų „Boružiukų“ veiklą.

Per metus čia apsilankyta 8 131 kartą (2013 m. – 8 353), ekskursijų buvo 46, ekskursijų lankytojų – 884 (2013 m. – 765). Žaislotekos nuolatinių vartotojų – 635 (2013 m. – 667), iš jų ikimokyklinio amžiaus – 108, 1–4 klasių – 347, 5–8 klasių – 160, 9–10 klasių – 15, 11–12 klasių – 5. Renginių skaičius – 99 (2013 m. – 98), renginių lankytojų – 1 322 (2013 m. – 1 005).

Iš viso organizuoti 99 renginiai, tarp jų – 46 ekskursijos, 34 pasakų valandėlės, 6 darbėlių popietės, 15 didesni renginiai, 4 parodos, 6 DVD filmų peržiūros.

Žaislotekos lankytojams išduota iš viso – 6 535 dokumentai: grožinės literatūros – 15, šakinės – 6 520, kitų dokumentų – 397 (knygų – 15, periodikos – 414, garsinių dokumentų – 7, regimųjų dokumentų – 6).

2014 metais tęsėsi Žaislotekos bendradarbiavimas su miesto lopšeliais-darželiais „Eglutė“, „Žvaigždutė“, vaikų globos namais „Nykštukas“, Gražinos pagrindinės mokyklos priešmokyklinio ugdymo grupe (mokytoja Vera Jasinskaja).

Svarbus įvykis Žaislotekos darbuotojoms bei vaikams – viešnios, Žaislotekos įkūrimo idėjos autorės ir nuolatinės rėmėjos Elonos Vaišnienės iš JAV apsilankymas.

Vienas didžiausių Žaislotekos darbų 2014 metais buvo organizuota vaikų vasaros stovykla „Pažinimo vasara“. Šią kelių dienų stovyklą finansavo Radviliškio rajono savivaldybė (vaikų vasaros poilsio programų rėmimo lėšomis). Stovyklos programa buvo orientuota į paskelbtus Šeimos, Teatro, Vaikų sveikatos metus.

Stovyklautojai susitiko su dailininku Andriumi Seselsku, kurio iliustruota knyga „Vilniaus padavimai“ pernai pripažinta stilingiausiai iliustruota metų knyga paaugliams (leidykla „Niekio rimto“).

Stovyklautojai su dailininku A. Seselsku

Vaikai susitiko ir su rašytoja Ona Jautake. Vyko garsiniai šios autorės kūriniių ištraukų skaitymai bei aptarimai.

Įsimintina buvo kelionė į Gruzdžius (Šiaulių r.), kuri pasirinkta neatsitiktinai. Tenykštėje Augustino Griciaus bibliotekoje jau daugelį metų veikia du lėlių teatrai – „Stebuklingas lagaminas“ ir šeimos teatras „Abra Kadabra“. Pastarasis radviliškiesiems pristatė teatralizuotą Kristijono Donelaičio pasakėčią „Rudikis jomarkininkas“. Stovyklautojams buvo parodytas „Neįprastų knygų“ muziejus, suorganizuotas susitikimas su Gruzdžių juodosios keramikos dirbtuvių savininkais Regina ir Vytautu Mataičiais, kurie pademonstravo, kaip žiedžiamas varpelis, puodynė. Paskui vaikai patys bandė gaminti suvenyrus.

Svečiuose pas keramikos dirbtuvių savininkus

Dar vienas įdomus reginys šioje išvykoje buvo Naisių kaimo bendruomenės kultūros namuose pamatytas spektaklis „Beprotiškai fantastiškos Maestro Vytauto Kernagio dainos“ ir aplankytas Inkilų muziejus po atviru dangumi.

Paskutinę stovyklos dieną Radviliškio viešosios bibliotekos lėlių teatras „Boružėlė“ stovyklautojams parodė teatralizuotą miniatiūrą „Žvėreliai apie skaitymo naudą“.

Vyko pasakų popiečių ciklas „Kitaip...“ Tai buvo įdomūs pokalbiai apie geležinkelį, vaikams papasakota apie Vilniuje veikusį mažąjį vaikų geležinkelį. Kitos popietės metu vaikai buvo supažindinti su anksčiau Lietuvoje cirkuliuavusiais pinigais, sužinojo apie Vilniuje veikiančią Lietuvos banko Pinigų muziejų.

8. MOKAMOS PASLAUGOS

Mokamos paslaugos bibliotekoje:

- Skaitytojo pažymėjimo (plastikinio) ir jo dublikato išdavimas;
- dokumentų kopijavimas, skenavimas ir spausdinimas;
- spalvotas spausdinimas lazeriniu spausdintuvu;
- spausdinimas juodai baltu rašaliniu spausdintuvu VB ir filialuose;
- spalvotas spausdinimas rašaliniu spausdintuvu;
- skenavimas;
- duomenų įrašymas CDR, CDRW, DVDR, DVDRW, FDD, kitose laikmenose;
- įrišimo paslaugos;
- laminavimas;
- delspinigiai;
- tarpbibliotekinio abonemento paslauga nemokama, skaitytojas moka už pašto paslaugas;
- fakso paslaugos;
- spausdinimas juodai baltu lazeriniu spausdintuvu;
- konferencijų salės nuoma (su įranga ar be jos).

Mokamas paslaugas (kopijavimo) teikė ir filialai, kuriuose yra įsikūrę VIPT.

Už mokamas paslaugas iš viso gauta 17 000 Lt.

9. BIBLIOTEKOS ĮVAIZDŽIO FORMAVIMAS

Jauki, moderni ir nuolat besikeičianti – tokia yra viena iš geriausių šalyje pripažinta Radviliškio rajono viešoji biblioteka. Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Bibliotekininkystės centras atliko tyrimą „BIX tinkamumas vertinant Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų veiklą“. Analizuoti keturi rodikliai: teikiamos paslaugos, naudojimasis biblioteka, veiksmingumas, plėtra. Tyrimą vykdę atstovai teigia, kad toks bibliotekų įvertinimas išryškina kiekvienos iš jų stipriąsias ir silpnąsias puses. Radviliškio bibliotekai pagal aptarnaujamų gyventojų skaičių skirtos trys auksinės žvaigždutės iš galimų keturių. Toks aukštas įvertinimas akivaizdžiai demonstruoja sėkmingą jos veiklą, atitikimą laikmečio reikalavimams ir informacinės visuomenės poreikiams.

2014 metais daug dėmesio buvo skiriama Viešosios bibliotekos interneto svetainės pildymui nauja kraštotyros informacija, naujais duomenimis apie kraštiečius. Svetainės „Naujienu“ skiltyje parengti biblioteką, jos veiklą garsinantys straipsniai: „Bibliotekoje – edukacinė pamoka“, „Pavasarinis „Europrotų“ turnyras“, „Moksleiviams – apie Europos Sąjungą“ ir kiti.

Baltijos kelio 25-mečio proga Radviliškio viešoji biblioteka kvietė atkurti Baltijos kelią internete bei pažiūrėti parengtą parodą. Informacijos-kraštotyros skyriaus iniciatyva gyventojai buvo skatinami pasidalyti nuotraukomis ar prisiminimais apie Baltijos kelią ir „dainuojamąją revoliuciją“. Sulaukta pirmųjų eksponatų, kurie pristatyti parengtoje parodoje „Mūsų kelias į Nepriklausomybę“. Tarp kitų – dokumentai, liudijantys Lietuvos Sąjūdžio Radviliškio iniciatyvinės grupės veiklą, rugpjūčio 23-iosios įvykius ir rajono gyventojų susitelkimą Baltijos kelyje. Nuolat veikiančioje parodoje gausu nuotraukų, kurios primena akimirkas, kai radviliškiečiai vyko į Vilnių ginti Lietuvos Nepriklausomybės, kai Radviliškyje buvo perlaidojami kovotojų už Lietuvos laisvę palaikai 1991 metais. Paroda parengta radviliškio Vladislovo Bartkaus iniciatyva. Jis bibliotekoje rengiamai parodai paskolino vėliavą, su kuria vyko į Baltijos kelią. Parodoje taip pat eksponuojama medžiaga iš Algirdo Kamantausko, Antano Stančiko, Vidmanto Vingelio asmeninių ir Radviliškio viešosios bibliotekos kraštotyros fondo archyvų. Ekspozicija yra atvira – kiekvienas, turintis šia tema vertingų nuotraukų, kitų eksponatų, gali ją papildyti.

Informacija apie Radviliškio viešosios bibliotekos bei jos filialų veiklą nuolat teikiama Šiaulių P. Višinskio bibliotekos sukurtame žiniatinklyje – <http://siauliuregionobibliotekos>. Tai įgalina regiono bibliotekas, gyventojus sužinoti apie Radviliškio rajono bibliotekų veiklą.

Taip pat prisijungėme prie žiniatinklio 3erdve.lt, kuris suteikia galimybę bendrauti su visos Lietuvos bibliotekomis.

Radviliškio viešoji biblioteka savo lankytojams pristatė naują knygą – ranka perrašytą Kristijono Donelaičio poemą „Metai“. Poemą savo ranka perrašė 234 bibliotekos lankytojai ir svečiai, kurių amžius – nuo 10 iki 84 metų. Šioje akcijoje dalyvavo daug garsių Lietuvos žmonių – kultūros ministras Šarūnas Birutis, žurnalistas Andrius Tapinas, aktorė Olita Dautartaitė, Radviliškio rajono meras Darius Brazys, kiti.

Šaukoto bibliotekos jubiliejaus šventei išleistas lankstinukas „Šaukoto bibliotekai 65“.

Atnaujintame Aukštelkų kaimo bendruomenės internetiniame puslapyje sukurta skiltis, skirta bibliotekai. Svetainėje buvo talpinami straipsniai apie bibliotekoje bei bendruomenėje vykusius renginius, įvairi informacija, skelbimai.

9.1. Turizmo informacijos centro veikla

2012 m. gegužės 28 d. bibliotekoje atidarytas Radviliškio turizmo informacijos centras praplėtė bibliotekos teikiamų paslaugų sferą. Centre dabar galima rasti turistinių žemėlapių, lankstinukų, gauti nemokamos dalomosios medžiagos apie mūsų kraštą, lankytinas vietas, aplinkinius rajonus, regioną ir Lietuvą rusų, latvių, lenkų, anglų, vokiečių, prancūzų bei kitomis užsienio kalbomis, įsigyti atvirukų, suvenyrų su Radviliškio, Lietuvos simbolika, keramikos dirbinių, bibliotekos išleistų knygų, pasikonsultuoti, ką verta aplankyti.

2014 metų sausio–rugsėjo mėnesiais centrą aplankė 925 turistai iš Lietuvos ir užsienio. Sulaukėme 34 svečių iš Belgijos (4), Jungtinių Amerikos valstijų (8), Kirgizijos (3), Latvijos (7), Lenkijos (2), Prancūzijos (1), Rusijos (4), Švedijos (2), Vokietijos (3).

Lentelėje galima pamatyti kaip kito lankytojų srautas ketvirčiais.

Metai	Lankytojų skaičius				Lankytojų iš viso:
	I ketvirtis	II ketvirtis	III ketvirtis	IV ketvirtis	
2012	-	124	132	101	357
2013	175	253	247	204	879
2014	158	229	212	326	925
Iš viso	333	606	591	631	2 161

Per 2014 metus Radviliškio turizmo informacijos centras kartu su Viešąja biblioteka įgyvendino šiuo projektus:

1. Tradiciniu tapusį renginį „Gyvosios atminties ir susikaupimo valandos „Vilties bėgiais“, skirtą

Gedulo ir vilties dieniai. 2014-aisiais radviliškiesiems pasiūlyta literatūrinė-muzikinė kompozicija, kurią susirinkusieji į minėjimą palankiai įvertino. Renginį finansavo Radviliškio rajono savivaldybė iš renginių paramos programos. Skirta 3000,00 Lt.

2. Kūrybinės dirbtuvės-stovykla „Kurkime kartu“. Tai projektas, subūręs regiono literatus bei dailininkus į bendrą kūrybinę stovyklą, kurioje menininkai dalijosi kūrybinėmis idėjomis, rašė, tapė, įamžino Radviliškio krašto vietas savo kūrinuose. Projektą vainikavo kūrybinių dirbtuvių metu sukurtų darbų atvirukų rinkinys su lankytų vietų piešiniais ir poezija apie jas. Literatų klubo „Jonvabalis“ projektą finansavo Radviliškio rajono savivaldybės jaunimo ir kitų nevyriausybinių organizacijų rėmimo fondas. Partneriai – Radviliškio viešoji biblioteka ir Turizmo informacijos centras bei literatų klubas „Jonvabalis“. Skirta suma – 2000,00 Lt.

3. Organizuotas veiklų ciklas, skirtas paminėti pergalės prieš bermontininkus 95 metų sukaktį. Projekto metu įvyko seminaras „Radviliškio duoklė Lietuvai“, išleista 12 stendų su vaizdine informacija apie 1919 m. kovas prie Radviliškio bei surengta viktorina vyresniųjų klasių moksleiviams „Misija“ įvykdyta Radviliškyje“. Projektą finansavo Lietuvos kultūros taryba, skirta 5000,00 Lt.

4. Skatinant skaitymą ir siekiant įamžinti lietuvių pradininko K. Donelaičio literatūrinį palikimą, sumanytas projektas „K. Donelaičio „Metai“ – manąja plunksna“. Jo metu bibliotekos lankytojai, svečiai perrašė poemą „Metai“ savo ranka, o vėliau, papildžius Radviliškio dailės mokyklos mokinių iliustracijomis, ši knyga įrišta ir saugoma bibliotekoje. Projektą finansavo Lietuvos kultūros taryba, skyrė 3000,00 Lt.

Per šį laikotarpį prisijungta prie partnerių vykdant didesnio masto projektus. Kartu su aštuoniomis Lietuvos bibliotekomis dalyvauta tarptautiniame projekte „Saugus socialinis žiniatinklis“, kurį įgyvendino asociacija „Viešieji interneto prieigos taškai“. Organizuotas savanorių grupės darbas Radviliškio viešojoje bibliotekoje, rengiant įvairius renginius. Gautas sertifikatas už dalyvavimą įgyvendinant valstybės projektą „Neformaliojo švietimo paslaugų plėtra per savanoriškos veiklos stiprinimą bibliotekose „Bibliotekos jaunimui“.

Mokymai, seminarai, konferencijos

Eil. Nr.	Pavadinimas	Data	Vieta
1	Baigiamoji projekto „Saugus socialinis žiniatinklis“ konferencija	2014.04.08–10	Berlynas, Vokietija
2	Verslo bendradarbiavimo nauda ir finansavimo galimybės	2014.05.14	Rimuošės dvaras, Radviliškio r.
3	Savivaldybių jaunimo reikalų tarybų efektyvumo, atstovaujant jaunimo	2014.05.15–16	Pakruojis

	interesams savivaldybėje, didinimas		
4.	„Bibliotekos pažangai 2“ – „Atstovavimas ir fondoieška“	2014.08.11–12	Šiauliai
5.	Moterų ir vyrų lygių galimybių užimtumo srityje praktinis įgyvendinimas	2014.06.02 07.08 09.24 10.07	Radviliškis
6.	Savivaldybių jaunimo reikalų tarybų forumas	2014.10.08	Vilnius

9. 2. Viešosios bibliotekos Leidybos sektoriaus veikla

Per 2014 m. sudarytas, parengtas ir išleistas kultūros ir istorijos žurnalo „Radviliškio kraštas“ jubiliejinis – 20-asis – numeris, skirtas šio leidinio 10 m. sukakčiai.

Sudarytas, parengtas ir išleistas šio, jubiliejinio, numerio priedas – „Radviliškio krašto“ 2004–2014 m. publikacijų bibliografinė rodyklė“, skirtas šio žurnalo 10 m. sukakčiai.

Sudarytas, parengtas ir išleistas šio žurnalo 21-asis numeris.

Sudaryti, parengti ir išleisti Bibliotekininkų draugijos Radviliškio skyriaus laikraščio „Mes“ 51 ir 52 numeriai.

Dėl šių leidinių ieškota autorių, derintasi su jais, palaikyti ryšiai su Vilniaus ir Kauno radviliškėnų bendrijomis, kaupta iliustracija ir kita.

Nuo metų pradžios organizuotas Radviliškio krašto istorinės medžiagos pateikimo konkursas. Parengta jo reklama, bendradarbiauta su savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto skyriumi, kolekcininkais, pedagogais. Kaupia, sutvarkyta, kraštotyros fondui perduota konkurso dalyvių pateikta medžiaga. Iš jos sudaryti standai parodai. Susumuoti konkurso rezultatai, išaiškinti, paskelbti ir įvertinti geriausi dalyviai.

Parengta ir išleista Alksniupių kaimo bendruomenės pirmininkės L. Didžbalienės iniciatyva sudaryta knyga „Gaspadorius“ apie buvusį ilgametį „Draugo“ kolūkio pirmininką A. Malinauską. Parengta ir leidybai perduota rajono literatės D. Šalengienės poezijos knyga „Būti savimi“.

Atnaujinta, papildyta ir maketuoti perduota knyga „Gerumo šviesa“ apie savivaldybės Metų apdovanojimą bei jo laureatus.

Suredaguota Viešosios bibliotekos 2013 m. veiklos ataskaita. Redaguoti įvairūs bibliotekos, jos skyrių raštai, dokumentai, reklama, lankstinukai, informacija žiniasklaidai, kurti bibliotekos sveikinimai įvairiomis progomis, kiti teminiai tekstai.

Bibliotekos internetinei svetainei teikta informacija apie bibliotekos leidinius, kraštiečių knygas bei dovanas.

Kaupta kraštotyrinė medžiaga Viešosios bibliotekos kraštotyros archyvu.

Padėta Tėviškėnų klubui surengti Vilniuje gyvenančių kraštiečių sambūrį, skirtą VB žurnalo „Radviliškio kraštas“ 10 m. sukakčiai. Sambūryje pristatytas šis žurnalas, aptartas kraštiečių bendradarbiavimas jo leidyboje.

Palaikyti ryšiai su Vilniaus radviliškėnų bendrija, Kauno radviliškėnų bendrija, kitur gyvenančiais kraštiečiais. Prisidėta prie E. Vaišnienės (JAV), kurią VB pristatė paskelbti Radviliškio miesto garbės piliete, viešnağės Radviliškyje programos. Iškilūs kraštiečiai pasveikinti jų garbių jubiliejų progomis.

Visuomeniniais pagrindais redaguotas kasmėnesinis Radviliškio parapijos laikraštis „Mūsų parapija“.

Kartu su Viešosios bibliotekos Informacijos-kraštotyros skyriumi parengtas Radviliškio krašto iškilių sukakčių kalendorius 2015 m.

9.3. Bibliotekos darbuotojų straipsniai

Rajono ir šalies leidiniams („Tarp knygų“, „Šiaulių kraštas“, „Mūsų kraštas“, „Radviliškio naujienos“ ir kt.) bibliotekos Ryšių su visuomene grupės nariai, kiti VB ir jos filialų darbuotojai rašė ar pateikė informacijų bei fotonuotraukų apie Viešosios bibliotekos bei jos filialų veiklą. Informacija teikiama ir į internetinius puslapius: www.radviliskionaujienos.lt, www.manoRadviliskis.lt, www.aukštaitijosgidas.lt, <http://siauliuregionobibliotekos.blogspot.com>

	Iš viso	Bibliotekos darbuotojų straipsniai				Ne bibliotekos darbuotojų straipsniai				Radijo, TV reportažai
		Iš viso	Respubl. spaudoje	Vietinėje spaudoje	Interneto šaltiniuose	Iš viso	Respubl. spaudoje	Vietinėje spaudoje	Interneto šaltiniuose	
SVB	185	88	7	34	47	97		71	26	10
VB	72	72	7	22	43					10
MF	2	1		1						
KF	15	15		11	4					

10. INFORMACINĖ VEIKLA

Informacijos-kraštotyros skyriuje, vartotojams prieinamoje vietoje, parengtas stendas, kuriame nuolat atnaujinama informacija apie skyriaus teikiamas paslaugas, prenumeruojamas duomenų bazes, pateiktos naudojimosi internetu taisyklės, talpinama įvairi reklaminė medžiaga.

Informacinių leidinių skaitykla naudojosi tie, kurie dirbo, ruošdamiesi mokslams, ieškodami informacijos įvairiuose informacijos šaltiniuose: žodynuose, žinyuose, enciklopedijose. Daug kam reikėjo įvairios kraštotyros medžiagos. Populiari buvo rajono spauda, ypač senesnių metų. Lankėsi ir vyresnio amžiaus žmonės, kurie naudojo fondais, susipažindami su naujais gautais leidiniais, vartydami meno albumus, receptų ir kitokio pobūdžio knygas.

2014 metais buvo teiktos įvairios konsultacijos vartotojams, kaip naudotis kompiuteriu, internetu, kaip susikurti elektroninį paštą, naudotis SKYPE programa, padėta ieškant įvairios jiems reikalingos informacijos. Per metus šiame skyriuje suteiktos 1 829 individualios konsultacijos darbo kompiuteriu ir naudojimosi internetu klausimais.

Bibliografinių įrašų kūrimas

Iš viso sukurti 1 200 analiziniai aprašai.

Iš rajono periodinių leidinių parengti ir nusiųsti į Nacionalinės bibliografijos duomenų banką 1148 bibliografiniai aprašai:

„Mūsų kraštas“ – 339, „Radviliškio naujienos“ – 660, „Šiaulių kraštas“. „Krašto žinios“ – 98, „Radviliškio kraštas“ – 51.

Viešosios bibliotekos elektroniniam katalogui parengti 52 analiziniai aprašai iš gautų knygų ir spaudos.

Rekataloguotos 148 vinilinės plokštelės, nurašyta 214 plokštelių.

10.1. LIBIS PĮ diegimas. Elektroninių paslaugų duomenys

Radviliškio Viešojoje bibliotekoje yra įdiegtos visos LIBIS posistemės, skirtos skaitytojų aptarnavimui.

Viešosios bibliotekos visi filialai baigė rekataloguoti fondus, užregistravo savo skaitytojus, todėl jau dirba SAP posistemėje.

Per 2013–2014 metus vyko filialų darbuotojų mokymai, kaip registruoti savo skaitytojus į Skaitytojų bazę, dauguma jų susipažino su skaitytojų aptarnavimo pagrindais ir jau gali kompiuterizuotai atlikti dokumentų išduotį.

Bibliotekos lankytojams registruoti įrengta Skaitytojų įėjimo-išėjimo kontrolės posistemė. Skaitytojų aptarnavimo skyrius visas skaitytojų aptarnavimo operacijas atlieka SAP (Skaitytojų aptarnavimo posistemė) pagalba. Tai dokumentų išdavimas, grąžinimas, pratęsimas, rezervavimas, užsakymas, kt.

2014 metais skaitytojams buvo teikiamos įvairios elektroninės paslaugos: dokumentų paieška, jų užsakymas, rezervavimas, pratęsimas. Kartu buvo užtikrinta ir savitarnos galimybė. Savitarnos įrangos pagalba skaitytojai patys galėjo pasiimti bei sugrąžinti pasiimtus dokumentus. Šia įranga pasinaudojo 212 skaitytojų.

Prie bibliotekos įrengta Knygų grąžinimo dėžė (DGI) darosi vis populiarsnė. Šiuo įrenginiu per metus 2 914 kartų pasinaudojo 948 skaitytojai.

Skaitytojų aptarnavimo skyrius turi dvi elektroninių knygų skaitykles. Baigus ruošti jų naudojimo taisykles, skaitytojai turės galimybę jas užsisakyti.

Iš kitų bibliotekų ir kitoms bibliotekoms skolintos knygos yra registruojamos TBA posistemėje.

Elektroninių paslaugų „Klausk bibliotekininko“ posistemės pagalba skaitytojai turi galimybę atsiųsti užklausas ir gauti atsakymą.

Skaitytojų aptarnavimo ataskaitų posistemėje galima rasti duomenų apie vartotojus, dokumentų išduotį, bibliografines užklausas.

Skaitytojai taip pat gali susirašinėti su bibliotekos darbuotoju, prisijungę prie bibliotekos svetainės adresu radviliskiobiblioteka.lt, užsisakyti bei rezervuoti norimą leidinį ar prasiųsti paimto dokumento laiką.

Bibliotekos skaitytojai gali naudotis ir portalu ibiblioteka.lt, kur jie turi galimybę užsiregistruoti kitoje Lietuvos viešojoje bibliotekoje, įsigyti Skaitytojo pažymėjimą, pateikti bibliotekos darbuotojams klausimų „Klausk bibliotekininko“ pagalba, susipažinti su kitų bibliotekų fondais.

Šių paslaugų dėka padaugėjo virtualių bibliotekos lankytojų skaičius. 2014 metais tokių lankytojų buvo 9 880, jie apsilankė 15 102 kartus.

10. 2. Informacinis fondas (kraštotyros skaityklos, užsienio kalbų ir meno skaityklos, fonotekos fondo formavimas ir veikla)

Informaciniame fonde yra saugomi patys vertingiausi leidiniai, kai kurie jų yra vieninteliai egzemplioriai bibliotekoje. Dauguma leidinių – žinynai, enciklopedijos, vertingesni meno leidiniai – neišduodami į namus.

Fondas komplektuojamas, atsižvelgiant į vartotojų poreikius. Knygų fondas buvo nuolat tvarkomas. Brūkšniniai kodai suklijuoti ant visų skyriuje esančių leidinių.

Neišduodami į namus enciklopedijos, žodynai, žinynai ir kiti vertingesni leidiniai įmagnetinti.

Informacinio fondo formavimas

- SVB – 13 188 fiz. vnt.;
- VB Informacijos skyriaus fonde – 9 552 fiz. vnt.;
- KF – 3 217 egz.;
- MF – 419 egz.

2014 m. fonde yra:

9 552 fiz. vnt., 5 969 pav.

Suma – 117 943 Lt 23 ct.

Dokumentų, įrašytų į vienetinę apskaitą – 7 028 fiz. vnt., 5 952 pav.

Suma – 45 725 Lt 19 ct.

Knygų – 6 067 fiz. vnt., 5 769 pav.

Garsinių dokumentų – 2 fiz. vnt., 2 pav.

Iš jų skaitmeninėse laikmenose – 2 fiz. vnt., 2 pav.

Mišrių garsinių regimųjų dokumentų – 1 fiz. vnt., 1 pav.

Vaizdinių dokumentų (išskyrus knygas) – 6 fiz. vnt., 6 pav.

Kartografinių dokumentų (išskyrus knygas) – 38 fiz. vnt., 34 pav.

Spausdintinių natų dokumentų – 5 fiz. vnt., 5 pav.

Rankraščių – 45 fiz. vnt., 40 pav.

Kitų skaitmeninių dokumentų fiz. laikmenose – 3 fiz. vnt., 2 pav.

Žurnalų – 2 402 fiz. vnt., 14 pav.

Laikraščių – 122 fiz. vnt., 3 pav.

Tęstinių – 861 fiz. vnt., 93 pav.

2014 m. gauta:

Iš viso dokumentų – 202 fiz. vnt., 171 pav.

Suma – 6 039 Lt 49 ct.

Dokumentų, įrašytų į vienetinę apskaitą – 202 fiz. vnt., 171 pav.

Suma – 6 039 Lt 49 ct.

Knygų – 165 fiz. vnt., 158 pav.

Kartografinių dokumentų (išskyrus knygas) – 6 fiz. vnt., 5 pav.

Spausdintinių natų dokumentų – 1 fiz. vnt., 1 naujas pav.

Tęstinių – 30 fiz. vnt., 7 pav.

2014 m. nurašyta:

Iš viso dokumentų – 913 fiz. vnt., 107 pav.

Suma – 749 Lt 78 ct.

Dokumentų, įrašytų į vienetinę apskaitą – 117 fiz. vnt., 104 pav.

Knygų – 103 fiz. vnt., 96 pav.

Žurnalų – 728 fiz. vnt.

Laikraščių – 65 fiz. vnt.

Tęstinių – 14 fiz. vnt., 8 pav.

Grupuojamųjų – 3 fiz. vnt., 3 pav.

Nurašymo priežastys:

susidėvėję ir vartotojų sugadinti dokumentai – 117;

praradę aktualumą dokumentai – 796.

Užsienio kalbų ir meno skaityklos fondo formavimas

2014 m. fonde yra:

Iš viso dokumentų – 591 fiz. vnt., 434 pav.

Suma – 11 968 Lt 93 ct.

Dokumentų, įrašytų į vienetinę apskaitą – 493 fiz. vnt., 430 pav.

Suma – 11 920 Lt 93 ct.

Knygų – 431 fiz. vnt., 386 pav.

Garsinių dokumentų – 49 fiz. vnt., 32 pav.

Iš jų skaitmeninėse laikmenose – 38 fiz. vnt., 28 pav.

Mišrių garsinių regimųjų dokumentų – 4 fiz. vnt., 3 pav.

Iš jų skaitmeninėse laikmenose – 1 fiz. vnt., 1 pav.

Kitų skaitmeninių dokumentų fiz. laikmenose – 8 fiz. vnt., 8 pav.

Žurnalų – 98 fiz. vnt., 4 pav.

Tęstinių – 1 fiz. vnt., 1 pav.

2014 m. gauta:

Iš viso dokumentų – 4 fiz. vnt.

Suma – 12 Lt 00 ct.

Knygų – 7 fiz. vnt.

Žurnalų – 4 fiz. vnt.

Nurašyta nebuvo.

Fonotekos fondo formavimas

2014 m. fonde yra dokumentų iš viso – 4 074 fiz. vnt., 752 pav.

Suma – 13 663 Lt 20 ct.

Dokumentų, įrašytų į vienetinę apskaitą – 4 074 fiz. vnt., 752 pav.

Suma – 13 663 Lt 20 ct.

Knygų – 3 fiz. vnt., 3 pav.

Garsinių dokumentų – 3707 fiz. vnt., 424 pav.

Iš jų skaitmeninėse laikmenose – 351 fiz. vnt., 309 pav.

Regimųjų dokumentų – 53 fiz. vnt., 44 pav.

Iš jų skaitmeninėse laikmenose – 52 fiz. vnt., 43 pav.

Mišrių garsinių regimųjų dokumentų – 163 fiz. vnt., 150 pav.

Iš jų skaitmeninėse laikmenose – 89 fiz. vnt., 79 pav.

Spausdintinių natų dokumentų – 2 fiz. vnt., 2 pav.

Kitų skaitmeninių dokumentų fiz. laikmenose – 145 fiz. vnt., 128 pav.

Tęstinių – 1 fiz. vnt., 1 pav.

2014 m. gauta:

Iš viso dokumentų – 23 fiz. vnt., 23 pav.

Suma – 244 Lt 94 ct.

Dokumentų, įrašytų į vienetinę apskaitą – 23 fiz. vnt., 23 pav.

Garsinių dokumentų – 19 fiz. vnt., 19 pav.

Iš jų skaitmeninėse laikmenose – 19 fiz. vnt., 19 pav.

Regimųjų – 2 fiz. vnt., 2 pav.

Iš jų skaitmeninėse laikmenose – 2 fiz., 2 pav.

Iš jų skaitmeninėse laikmenose – 2 fiz. vnt., 2 pav.

Kitų skaitmeninių dokumentų fiz. laikmenose – 2 fiz. vnt., 2 pav.

2014 m. nurašyta:

Iš viso dokumentų – 214 fiz. vnt.

Suma – 7 Lt. 86 ct.

Dokumentų, įrašytų į vienetinę apskaitą – 214 fiz. vnt.

Garsinių dokumentų – 214 fiz. vnt.

10. 3. Katalogų ir kartotekų sistema

Katalogų įrašų (aprašų) elektroniniame, korteliniame kataloguose iš viso:

SVB – 312 757;

VB – 84 404;

MF – 33 700;

KF – 194 653.

Automatizuotai parengta įrašų iš viso:

SVB – 84 404;

VB – 84 404;

MF – 0;

KF – 0.

Per 2014 m. automatizuotai parengta įrašų:

SVB – 5 771;

VB – 5 616;

MF – 0;

KF – 0.

Nuo 2011 m. kortelės korteliniams katalogams neberengiamos. Jų skaičius pateiktas bendrai elektroniniame kataloge be analizinių aprašų.

10. 4. Bibliografinis informacinis vartotojų aptarnavimas

- Viešojoje bibliotekoje gauta užklausų – 13 125, įvykdyta – 13 125;
- KF gauta užklausų – 5 519, įvykdyta – 5 073 ;
- MF gauta užklausų – 354, įvykdyta – 354.

Iš viso SVB gauta – 18998, įvykdyta – 18 552

Iš jų elektroninėmis priemonėmis:

- VB – 3 635;
- KF – 8;
- MF – 0;
- SVB – 3 643.

Viešosios bibliotekos skaitytojų aptarnavimo skyriuje ir periodikos skaitykloje gauta 8 463 žodinių bibliografinių užklausų, iš jų 1 708 vykdytos LITLEX duomenų bazėje. Pagal šioje bazėje ieškotų užklausų skaičių Radviliškio biblioteka užima 28 vietą iš 66 bibliotekų. 10 užklausų pateikta „Klausk bibliotekininko“ paslauga.

Į užklausas buvo atsakoma, naudojantis duomenų bazėmis LITLEX, EBSCO, LIBIS, „OXFORD Reference Online“, „OXFORD Music Online“ ir „OXFORD Art Online“, internetu, informacinių leidinių, kraštotyros skaityklų, užsienio literatūros fondų leidiniais.

Informacijos-kraštotyros skyriuje iš viso atsakyta į 2 970 užklausas. Populiariausia tarp vartotojų buvo EBSCO duomenų bazė. 116 vartotojų 1 004 kartus naudojo EBSCO duomenų bazę.

Iš Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos gauta ir LIBIS sistemoje užregistruota nauja elektroninių knygų skaityklė.

10. 5. Internetas

Bibliotekų, turinčių prieigą prie interneto, skaičius – 26 (Viešoji biblioteka, Šeduvos miesto filialas – 1, kaimo filialai – 24).

Kompiuterizuotų darbo vietų, skirtų vartotojams su prieiga prie interneto, skaičius – 101.

Interneto vartotojų iš viso – 786.

Duomenys apie bibliotekos elektronines paslaugas

Interneto seansų skaičius SVB – 74 496.

Interneto seansų skaičius VB – 17 115.

Interneto seansų skaičius KF – 49 093.

Interneto seansų skaičius MF – 8 288.

Užklausų elektroninėmis priemonėmis SVB – 3 643.

Užklausų elektroninėmis priemonėmis VB – 3 635.

Užklausų elektroninėmis priemonėmis KF – 8.

Užklausų elektroninėmis priemonėmis MF – 0.

Virtualių apsilankymų skaičius (bibliotekos svetainėje) – 15 102.

11. KRAŠTOTYROS VEIKLA

Per metus buvo sutvarkyti, susisteminti Viešosios bibliotekos kraštotyros skaitykloje saugomi rankraščiai, fotonuotraukos, nauja informacija papildyti teminės literatūros aplankai. Kraštotyros fondas pasipildė vertingais dovanotais dokumentais: mokytojo Eugenijaus Kantausko (po mirties) dalis asmeninio archyvo, senų leidinių – „Geležinkelininkas“, „Trimitas“, „Šaltinėlis“ dovanojo mokytoja Irena Kazlauskienė, Viešosios bibliotekos direktorė Aldona Januševičienė dovanojo senų Radviliškio nuotraukų, maldaknygių – radviliškiečiai Alfonsas Litinskas, Zita Žičkienė, Janina Navickienė.

Kraštotyrinė veikla kaimo bibliotekose taip pat yra pastebima bei labai naudinga. Pavyzdžiui, Baisogaloje paruošta kraštotyrinė paroda, skirta Baisogalos krašto šviesuoliui Vladui Žeromskui, daug prisidėta prie kraštiečio, kompozitoriaus Vilimo Malinausko knygų leidybos. Paminėtos baisogališkio rašytojo, publicisto Stasio Gentvilos mirimo metinės. Jo giminėms pristatytas bibliotekininkės A. Žižniauskienės parašytas kraštotyrinis darbas apie S. Gentvilos gyvenimą ir nuveiktus darbus.

Netekus įžymaus kraštiečio, profesoriaus Vlodo Žuko, liepos 5 d. Sidabravo kaimo bibliotekoje atidarytas memorialinis kambarys, kuriame – jo sidabraviečiams dovanoti paveikslai, knygos, asmeniniai daiktai.

Parengta naujų kraštotyros darbų iš viso – 5.

Viešojoje bibliotekoje – 3;

filialuose – 2.

Informacijos-kraštotyros skyriaus parengti kraštotyros darbai – 3:

1. „2014 metų Radviliškio krašto iškilių sukakčių kalendorius“ (parengė Rima Giedrienė).
2. „Tremties istorija Radviliškio rajone“ (parengė Daiva Paulauskienė, Rima Giedrienė).
3. „Mėnaičių (Minaičių) kaimo praeitis ir nūdienu“ (parengė Daiva Paulauskienė, Rima Giedrienė).

Rajono bibliotekose parengti kraštotyros darbai – 2:

1. „Raudondvario bibliotekos kronika 2012–2013“ (parengė Dara Bagušienė).
2. „Ieva Plikūnienė“ (atsiminimus užrašė Rima Lukoševičiūtė).

Kartu su VB redaktore Gražina Dunauskiene parengtos 2 bibliografinės rodyklės:

1. „Radviliškio krašto“ 2004–2014 metų publikacijų bibliografinė rodyklė“.
2. „Kai kurių publikacijų apie Algirdą Malinauską bibliografinė rodyklė“.

2014 m. bibliotekai atiteko dalis kraštiečio dailininko Vytauto Vincevičiaus kūrybinio palikimo. Jo giminaitė perdavė paveikslų ir kitų dokumentų.

Kraštotyros skaityklos fondo formavimas

2014 m. fonde yra:

Iš viso dokumentų – 1 429 fiz. vnt., 1 217 pav.

Suma – 6 871 Lt 24 ct.

Dokumentų, įrašytų į vienetinę apskaitą – 1 352 fiz. vnt., 1 207 pav.

Suma – 6 871 Lt 24 ct

Knygų – 1 222 fiz. vnt., 1 140 pav.

Garsinių dokumentų – 1 fiz. vnt., 1 pav.

Iš jų skaitmeninėse laikmenose – 1 fiz. vnt., 1 pav.

Regimųjų dokumentų – 1 fiz. vnt., 1 pav.

Iš jų skaitmeninėse laikmenose – 1 fiz. vnt., 1 pav.

Mišrių garsinių regimųjų dokumentų – 11 fiz. vnt., 11 pav.

Iš jų skaitmeninėse laikmenose – 11 fiz. vnt., 11 pav.

Vaizdinių dokumentų (išskyrus knygas) – 1 fiz. vnt., 1 pav.

Spausdintinių natų dokumentų – 7 fiz. vnt., 7 pav.

Rankraščių: 35 fiz. vnt. 32 pav.

Žurnalų: 60 fiz. vnt., 8 pav.

Laikraščių – 29 fiz. vnt., 2 pav.

Tęstinių – 62 fiz. vnt., 14 pav.

2014 m. gauta:

Iš viso dokumentų – 71 fiz. vnt., 67 pav.

Suma – 532 Lt 71 ct.

Dokumentų, įrašytų į vienetinę apskaitą – 71 fiz. vnt., 67 pav.

Knygų – 71 fiz. vnt., 59 pav.

Rankraščių – 8 fiz. vnt., 8 pav.

Žurnalų – 2 fiz. vnt.

Laikraščių – 2 fiz. vnt.

Knygos muziejaus fondo formavimas

2014 m. fonde yra:

Iš viso dokumentų – 1 386 fiz. vnt., 863 pav.

Suma – 1 770 Lt 20 ct

Dokumentų, įrašytų į vienetinę apskaitą – 992 fiz. vnt., 853 pav.

Suma – 1 770 Lt 20 ct.

Knygų: 919 fiz. vnt, 834 pav.

Spausdintinių natų dokumentų – 2 fiz. vnt., 2 pav.

Žurnalų – 390 fiz. vnt., 10 pav.

Laikraščių – 5 fiz. vnt., 1 pav.

Tęstinių – 70 fiz. vnt., 16 pav.

2014 m. gauta:

Iš viso dokumentų – 106 fiz. vnt., 98 pav.

Suma – 137 Lt, 38 ct

Dokumentų, įrašytų į vienetinę apskaitą – 106 fiz. vnt., 98 pav.

Knygų – 104 fiz. vnt., 96 pav.

Spausdintinių natų dokumentų – 1 fiz. vnt., 1 pav.

Žurnalų – 1 fiz. vnt., 1 pav.

Nurašyta nebuvo.

Ryšiai su kraštiečiais, gyvenančiais užsienyje ir Lietuvoje

2014 metais tęsėsi bendravimas su kraštiete iš JAV Elona Vaišniene, VB Žaislotekos idėjos autore ir nuolatine rėmėja. Biblioteka ją už ilgametę labdaringą veiklą pristatė gauti Radviliškio miesto garbės pilietės vardą ir priėmė šią geradarę, kai vasarą atvyko į apdovanojimo ceremoniją. Viešnia lankymosi dienomis pabuvo Žaislotekoje, susitiko su jos lankytojais, bibliotekos darbuotojais.

Kartu su tautiete dalyvauta didžiulėje šventėje, skirtoje Radviliškio miesto 447-ajam gimtadieniui. Bibliotekos atstovai pasveikino E. Vaišniene, tapus šio miesto garbės piliete.

Palaikomi ryšiai ir su Grigorijumi Tokeriu, buvusio radviliškietis, gydytojo Chaimo Tokerio sūnumi, gyvenančiu Izraelyje. Viešajai bibliotekai jis yra atsiuntęs nuotraukų apie Radviliškio ir savo šeimos praeitį, pasidalijo prisiminimais.

12. METODINĖ VEIKLA

Pagrindinis metodinės veiklos uždavinys – didinti bibliotekininkų profesionalumą, kūrybiškumą, bibliotekos vaidmenį bendruomenėje.

Metodinė veikla ataskaitiniais metais buvo organizuojama, teikiant visokeriopą organizacinę metodinę pagalbą bibliotekoms.

2014 metais visų filialų darbuotojai jau buvo apmokyti, kaip registruoti savo skaitytojus į Skaitytojų bazę, dauguma supažindinti su skaitytojų aptarnavimo pagrindais LIBIS sistemoje, todėl iki metų pabaigos dokumentų išduotį galėjo vykdyti visi filialai.

Rajono bibliotekose gyventojų kompiuterinio raštingumo pradmenų mokymai jau nebe tokie populiarūs, kokie buvo prieš kelerius metus, kai atsirado viešoji interneto prieiga kaimuose. Bet vis dėlto 2014 metais apmokyti 54 gyventojai, suteikta 3 613 kompiuterinių konsultacijų.

Padėta organizuoti kaimo bibliotekų šventes: Šaukoto filialo 65 metų, Vainiūnų kaimo filialo – įkurtuvių po atlikto remonto, Aukštelkų filialo – persikėlus į kitas patalpas.

Nuolat palaikomas ryšys su filialų darbuotojomis, naudojant LYNC bendravimo programą, elektroninį paštą.

Bibliotekininkų kvalifikacijos kėlimo organizavimas

Seminarai

1. Gegužės 14 d. Radviliškio viešosios bibliotekos konferencijų salėje įvyko seminaras „Bibliotekos Žaisloteka: realybė ir vizija“. Dalyvavo Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyriaus vedėja Aldona Šiaulienė, Šiaulių miesto viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyriaus vedėja Rima Matulevičiūtė. Seminarą išklausė ir Radviliškio viešosios bibliotekos miesto bei kaimo filialų darbuotojos. Seminaro dalyvius pasveikinti atvyko Radviliškio rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vyriausioji specialistė Kristina Kacevičienė.

2. Rugsėjo 16 d. surengtas Šiaulių regiono, Radviliškio viešosios bibliotekos ir jos filialų bibliotekininkų seminaras „Gerosios patirties sklaida – nauda, realybė ir perspektyvos“.

Darbuotojų profesinės kvalifikacijos kėlimas už bibliotekos ribų

1. Dalyvauta seminare „Sociologinių tyrimų organizavimas bibliotekoje: tyrimo dizainas“. Į jį Šiaulių P. Višinskio viešojoje bibliotekoje buvo išvykusi Radviliškio viešosios bibliotekos direktorės pavaduotoja Vida Marcinkienė.

2. Projekto „Bibliotekos pažangai 2“ pradžios konferencijoje, vykusioje LR Vyriausybės Didžiojoje salėje, dalyvavo Viešosios bibliotekos direktorės pavaduotoja Vida Marcinkienė, vyresnioji metodininkė Alma Miknienė.

3. UAB „Asseco Lietuva“ ir Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos organizuotuose mokymuose „E.klasikos kūrinų užsakymas ir išdavimas elektroninių knygų skaityklėse – LIBIS ir VEPS sistemų galimybės“ dalyvavo Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vyresnioji bibliotekininkė Vida Maceikienė.

4. Konferencijoje „Viešosios valdžios ir nevyriausybinių sektoriaus bendradarbiavimas“, kuri vyko Vilniuje, Seimo III rūmuose, dalyvavo Viešosios bibliotekos direktorė Aldona Januševičienė, Vaikų literatūros skyriaus Žaislotekos vyresnioji bibliotekininkė Audronė Sinušaitė ir Sidabravo filialo vyresnioji bibliotekininkė Nijolė Snockienė.

5. Į seminarą „Įtraukiantis skaitymas su miriojamomis“ Šiaulių P. Višinskio bibliotekoje buvo išvykusi Vaikų literatūros skyriaus vyresnioji bibliotekininkė Rima Bielskienė.

6. Seminare „Darbo teisė“ pabuvo VB direktorės pavaduotoja Vida Marcinkienė.

7. Mokymuose „Istorijos ir kultūros paveldo išsaugojimo ir sklaidos projektai“, kurie vyko Šiaulių Gytarių progimnazijoje, dalyvavo Daiva Paulauskienė, Informacijos-kraštotyros skyriaus vedėja, ir Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja Nijolė Stankuvienė.

8. Lietuvos kultūros tarybos finansuojamo ir Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos vykdomo projekto „Bibliotekų specialistų mokymai“ organizuojamuose mokymuose tema „Bibliotekų statistikos unifikavimas ir panaudojimas“ dalyvavo Viešosios bibliotekos direktorės pavaduotoja Vida Marcinkienė, vyresnioji metodininkė Alma Miknienė.

9. Palangos miesto viešojoje bibliotekoje vykusioje tarptautinėje konferencijoje „Inovacijos bibliotekose: iššūkiai ir naujos galimybės“ dalyvavo VB direktorės pavaduotoja Vida Marcinkienė.

10. Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešojoje bibliotekoje mokymuose „Darbas MS Windows 8.1 aplinkoje“ dalyvavo Viešosios bibliotekos IT specialistas Romanas Trumpikas.

11. „Lietuviškos teisinės duomenų bazės „Infolex“ paieškos galimybės. Teisinių žinių gilinimas“ seminare dalyvavo Rima Mockienė, Skaitytojų aptarnavimo skyriaus periodikos skaityklos vyresnioji bibliotekininkė.

12. Projekto „Bibliotekos pažangai 2“ mokymuose „Poveikio vertinimas“ dalyvavo Viešosios bibliotekos vyresnioji metodininkė Alma Miknienė.

13. Šiaulių P. Višinskio viešosios bibliotekos projekto „Suspėk su IT naujovėmis“ mokymuose „Informacijos šaltiniai mokslui ir studijoms“ dalyvavo VB Komplektavimo skyriaus vyresnioji bibliotekininkė Eugenija Obijuchienė.

14. 2014 m. spalio 8 d. pirmą kartą Lietuvoje organizuotame savivaldybių jaunimo reikalų tarybų forume radviliškiečiams atstovavo Laura Bagučanskytė, Viešosios bibliotekos kultūrinės veiklos vadybininkė. Forumas vyko LR Seimo Kovo 11-osios salėje.

15. Mokymuose „Skaitmeninio stebėsenos sistemos diegimas viešosiose bibliotekose“ dalyvavo Informacijos-kraštotyros skyriaus vyresnioji bibliografė Rūta Ruseckienė.

16. VB direktorės pavaduotoja Vida Marcinkienė buvo išvykusi į projekto „Bibliotekos pažangai 2“ mokymus „Projektų valdymo mokymai“.

17. Kaune vykusiuose mokymuose „Viešieji pirkimai“ dalyvavo VB Komplektavimo skyriaus vedėja Vita Mikalkėnienė.

18. Projekto „Bibliotekos pažangai 2“ viešinimo mokymuose dalyvavo Informacijos-kraštotyros skyriaus vedėja Daiva Paulauskienė.

19. Lietuvos kultūros tarybos finansuojamo ir Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos vykdomo projekto „Bibliotekų specialistų mokymai“ organizuojamuose mokymuose tema „Skaitmeninio stebėsenos sistemos diegimas viešosiose bibliotekose“ dalyvavo Informacijos-kraštotyros skyriaus vyresniosios bibliografės Rūta Ruseckienė ir Virginija Simaitienė.

20. Lietuvos kultūros tarybos ir Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos organizuojamuose mokymuose „Skaitmeninto turinio panaudojimas viešosiose bibliotekose: pasirinkimo galimybės ir formų įvairovė“ dalyvavo Informacijos-kraštotyros skyriaus vyresnioji bibliografė Virginija Simaitienė.

21. „Civito“ klubo koordinatorių suvažiavime „Kodėl turime diskutuoti apie viešuosius reikalus“? Vilniuje dalyvavo Viešosios bibliotekos renginių organizatorė Vilma Merkytė.

22. Šiaulių P. Višinskio viešojoje bibliotekoje organizuotuose mokymuose „Šiuolaikiškų IT priemonių pristatymas“ dalyvavo Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja Nijolė Stankuvienė ir Informacijos-kraštotyros skyriaus vedėja Daiva Paulauskienė.

Išvykos

Organizuota išvyka-kelionė į Dreverną. Čia rajono bibliotekininkai dalyvavo edukacinėje pramoginėje programoje „Žuvies kelias“.

Bibliotekos veikloje – ir išvykos į filialus, kurias rengėme vidutiniškai po 1,6 karto. Išvykų metu teikėme konsultacijas ir atlikome kontrolę. Išvykose dalyvavo VB direktorė A. Januševičienė, jos pavaduotoja V. Marcinkienė, vyresnioji metodininkė A. Miknienė, Komplektavimo skyriaus darbuotojos, kompiuterininkas R. Trumpikas, ūkio dalies vedėja B. Talmantienė.

Domėjomės ir teikėme konsultacijas visais bibliotekų darbo klausimais, ypatingą dėmesį skyrėme bibliotekoms, kuriose vyko atnaujinimo, remonto darbai.

Visų išvykų tikslas – susipažinti su filialų patalpų bei inventoriaus būkle, tikrinti kompiuterių naudojimo sąlygas, skaitytojų telkimo, lankytojų užimtumo bei renginių organizavimo būklę. Viešojoje bibliotekoje, Komplektavimo skyriuje filialų, kur įdiegta LIBIS, bibliotekininkės buvo mokytos naudoti elektroniniu katalogu, suvesti fondus į Radviliškio VB elektroninį katalogą.

12. 1. Projektinė veikla

Eil. Nr.	Projekto pavadinimas	Finansuota suma	Projektą parengė	Projektą finansavo
1.	„Vilties bėgiais“	1 000 Lt	Laura Bagučanskytė	Radviliškio raj. savivaldybė iš renginių paramos fondo
2.	Kūrybinės dirbtuvės- stovykla „Kurkime kartu“	2 000 Lt	Aldona Januševičienė Laura Bagučanskytė	Radviliškio raj. savivaldybės jaunimo ir nevyriausybinių organizacijų rėmimo fondas
3.	„Misija“ įvykdyta Radviliškyje“	5 000 Lt	Laura Bagučanskytė	Lietuvos kultūros taryba
4.	„K. Donelaičio „Metai“ – manąja plunksna“	3 000 Lt	Laura Bagučanskytė	Lietuvos kultūros taryba
5.	Vaikų vasaros stovykla „Pažinimo vasara“	1 000Lt	Audronė Sinušaitė Jolanta Šilinskienė	Radviliškio raj. savivaldybės biudžeto ir privatizavimo fondas vaikų vasaros poilsio programoms vykdyti

Radviliškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka įsijungė į VšĮ „Užsienio kalbų mokymo centro“ bei kitų partnerių ES fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis finansuojamą projektą „Neformaliojo švietimo paslaugų plėtra per savanoriškos veiklos stiprinimą bibliotekose: bibliotekos jaunimui“.

Tai inovatyvus, naudingas projektas Lietuvos jaunimui, kuriuo siekiama suteikti žinių, kompetencijų ir įgūdžių, padėsiančių susirasti geidžiamą darbą, populiarinti savanorišką veiklą, mažinti nedarbą tarp jaunimo, pajavairinti neformaliojo švietimo formas. Projektas įgyvendinamas keliais etapais.

Prisijungta prie partnerių vykdant didesnio masto projektus. Kartu su aštuoniomis Lietuvos bibliotekomis dalyvauta tarptautiniame projekte „Saugus socialinis žiniatinklis“, kurį vykdė

asociacija „Viešieji interneto prieigos taškai“.

Organizuotos savanorių grupės darbas, Radviliškio viešojoje bibliotekoje organizuojant renginius. Gautas sertifikatas už dalyvavimą, įgyvendinant valstybės projektą „Neformaliojo švietimo paslaugų plėtra per savanoriškos veiklos stiprinimą bibliotekose: „Bibliotekos jaunimui“.

Kaimo filialai taip pat aktyviai dalyvauja rengiant ir įgyvendinant bendruomenių projektus:

1. Aukštelkų filialo bibliotekininkė Almina Šereivienė kartu su kaimo bendruomenės valdyba teikė paraišką Radviliškio rajono savivaldybei dėl projekto „Aukštelkų mokyklos 100 metų sukakties minėjimas“. Mokyklos jubiliejus numatytas 2015 m. gegužės 30 d. Suma, prašoma iš savivaldybės biudžeto, – 5 000 Lt. Laukiama atsakymo, ar projektas bus finansuojamas. Bibliotekininkė yra kaimo bendruomenės valdybos narė, todėl jai tenka aktyviai domėtis kaimo reikalais ir dalyvauti įvairioje veikloje.

2. Baisogalos filialas jau kelerius metus kartu su kitomis įstaigomis yra įsitraukęs į projektinę veiklą „Eismo saugumas bendruomenėse“. Nugalėtoju tapo antrus metus, tad ir 2014-aisiais dalyvavo šiame projekte.

2014 metais baigėsi ketvirtus metus iš eilės Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos organizuojamas konkursas „Eismo saugumas bendruomenėse 2014“. Vykdamas šis projektas, vyko 15 renginių. Renginiuose dalyvavo daugiau kaip 1 700 vaikų, paauglių ir suaugusiųjų.

3. Šeduvos miesto filialas gruodžio mėnesį įsijungė į projekto „Būk savanoris“ veiklą, įstaiga buvo akredituota.

4. Šiaulėnų filialas fondui „Šiaulėnų ateičiai“ pateikė projektą „Žaislotekos atnaujinimas“. Laukiama atsakymo 2015 metais.

13. PERSONALAS

SVB – 63 darbuotojai, iš jų profesionalūs bibliotekininkai – 52, kvalifikuoti specialistai – 6, techniniai darbuotojai – 5.

- Bibliotekos darbuotojų iš viso:
  - SVB – 63;
  - VB – 36;
  - MF – 2;
  - KF – 25.
- Profesionalių bibliotekininkų iš viso:
  - SVB – 52;
  - VB – 25;
  - MF – 2;
  - KF – 25.
- Turinčių bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimą:
  - SVB – 33;
  - VB – 17;
  - MF – 2;
  - KF – 14.
- Įgijusių profesijos įgūdžių, ilgą laiką dirbant bibliotekoje:
  - SVB – 19;
  - VB – 8;
  - MF –
  - KF – 11.
- Kvalifikuotų specialistų:
  - SVB – 6;
  - VB – 6;
  - MF –
  - KF –
- Techninių darbuotojų:
  - SVB – 5;
  - VB – 5;
  - MF –
  - KF –

Profesionalių bibliotekininkų, dirbančių visą darbo dieną:

- SVB – 30;
- MF – 2;
- KF – 3;
- VB – 25.

Profesionalių bibliotekininkų, dirbančių ne visą darbo dieną:

- SVB – 22;
- VB –
- MF –
- KF – 22.

Bibliotekos darbuotojų (profesionalių bibliotekininkų) išsilavinimas

Aukštasis:

- SVB – 20;
- VB – 16;
- MF – 1;
- KF – 3.

Aukštesnysis:

- SVB – 28;
- VB – 9;
- MF – 1;
- KF – 18.

Kitas:

- SVB – 4;
- VB –
- MF –
- KF – 4.

Darbuotojų kaitos problemos

2014 m. SVB sistemoje darbuotojų kaitos nebuvo.

14. MATERIALINĖ BAZĖ**Patalpų būklė**

	Avarinės patalpos	Remontuotinos patalpos	Per metus atlikta remontų
SVB	nėra		
VB			
MF			
KF		Kairėnuose, Sidabrave, Skėmiuose, Pavartyčiuose, Vėriškiuose	Aukštelkuose, Vainiūnuose

Techninis aprūpinimas**Kompiuterių ir dauginimo priemonių skaičius:**

	Kompiuterių skaičius	Kompiuterių naudojimas		Kopijavimo aparatai vartotojams
		Darbuotojams	Vartotojams	
SVB	167	66	101	30
VB	58	40	18	5
MF	10	2	8	1
KF	99	24	75	24

Bendras bibliotekų patalpų plotas:SVB – 4 075 m²;VB – 1 600 m²;MF – 168 m²;KF – 2 307 m².**Naudingas plotas bibliotekos funkcijoms atlikti:**SVB – 3 852 m²;VB – 1 600 m²;MF – 148 m²;KF – 2 104 m².

Lentynų apskaita

Lentynų metrų, kuriuos užima visas fondas, skaičius:

SVB – 6 526;

VB – 2 000;

MF – 490;

KF – 4 036.

Lentynų metrų, kuriuos užima atviri fondai, skaičius:

SVB – 4 726;

VB – 2 000;

MF – 490;

KF – 4 036.

Fotokopijavimo aparatų, tiesiogiai prieinamų vartotojams, skaičius:

SVB – 27;

VB – 2;

MF – 1;

KF – 24.

15. FINANSAVIMAS

Bibliotekos lėšos ir išlaidos

Gauta lėšų (tūkst. Lt)

Iš viso – 1 959,4 (2013 m. – 1 856,8):

iš biudžeto (steigėjo, valstybės lėšos) – 1 893,7 (2013 m. – 1 767,6);

periodikos prenumeratai – 50 (2013 m. – 50);

už mokamas paslaugas – 17 (2013 m. – 20);

fizinių, juridinių asmenų parama – 39,4 (2013 m. – 52);

programų, projektų lėšos – 9,3 (2013 m. – 17,2).

Išlaidos (tūkst. Lt)

Iš viso – 1 959,4 (2013 m. – 1 856,8):

darbo užmokesčiui – 1 434,2 (2013 m. – 1 320);

dokumentams įsigyti – 184,6 (2013 m. – 179,5);

knygoms – 132,6 (2013 m. – 127,1);

periodikos prenumeratai – 50 (2013 m. – 50);

elektroniniams dokumentams – 2 (2013 m. – 2,4);

kompiuterinei programinei įrangai, jai palaikyti ir kt. – 0 (2013 m. – 4,7).

Kitos išlaidos – 340,6 (2013 m. – 312,6).

16. IŠVADOS

Sėkmės:

Per 2014 m. pažengta į priekį visose pagrindinėse Radviliškio viešosios bibliotekos veiklos srityse, įtvirtinant biblioteką kaip informacijos, gyventojų traukos ir telkimo centrą.

Į naujas suremontuotas patalpas persikėlė Vainiūnų, Aukštelkų filialai.

Pasiekta, kad visuose VB filialuose įdiegta LIBIS programa, visuose filialuose dirbama Skaitytojų aptarnavimo posistemėje.

Kartu su partneriais iš ATE išspręsta naujųjų – septynženklių – Skaitytojų pažymėjimo problema.

Rastas būdas, kaip apsaugoti naujas knygas nuo susidėvėjimo – dabar pačios darbuotojos jas aplenkia plastikine plėvele.

Šventiškai paminėti Šaukoto 65 metų bibliotekos jubiliejus, Aukštelkų filialo perkėlimas į naujas patalpas ir Vainiūnų filialo įkurtuvės po renovacijos.

Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Bibliotekininkystės centras, atlikęs 60 šalies viešųjų bibliotekų tyrimą „BIX tinkamumas vertinant Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų veiklą“ ir išanalizavęs jų teikiamų paslaugų, naudojimosi biblioteka, veiksmingumo bei plėtros rodiklius, Radviliškio bibliotekos veiklą įvertino gana svariai: trimis iš galimų keturių aukso žvaigždučių.

Problemoms – pradeda ryškėti DGI problema. Skaitytojai skolininkai teigia knygas gražinę bibliotekai per DGI, bet darbuotojos ten jų neranda. Visų įrašų peržiūrėti neįmanoma, nes skaitytojai neprisimena, kada tiksliai konkrečią knygą įdėjo į DGI.

Geroji patirtis. Pasitvirtino siekis gerąja veiklos patirtimi dalytis ne tik tarp rajono bet ir tarp regiono bibliotekų. Surengtą seminarą „Gerosios patirties sklaida – nauda, realybė ir perspektyvos“ labai palankiai įvertino dalyvavę kolegos iš Radviliškio, aplinkinių miestų bei rajonų ir pageidavo tai rengti tradiciškai. Panašaus pobūdžio ir išbandyta praktika apjungti kelių rajonų kuriančius bendraminčius. 2014 metais tokią patirtį akivaizdžiai papildė suburta Radviliškio, Šiaulių, Joniškio rajonų dailininkų ir literatų kūrybinė stovykla, vėliau – joje sukurtų darbų pristatymas bei paroda.

Turtėjo tęstinių akcijų, teminių renginių ciklų organizavimo patirtis. Tuo atžvilgiu minėtinos per metus besitęsusi K. Donelaičio poemos „Metų“ kaligrafinio perrašymo, tradicinė VB kasmet rengiama akcija „Sustabdyta minutė – knygai“, skirta skaitymo skatinimui, 2014-aisiais surengtas renginių, skirtų pergalės prieš bermontininkus ties Radviliškio 95-osioms metinėms, ciklas: paskaita, parengti ir pristatyti stendai, paroda, viktorina, mūšio vietų lankymas ir kt., VB

Žaislotekoje rengiamos mažiesiems skiriamos akcijos, pokalbiai, kiti tęstiniai užsiėmimai.

VB sukaupė nemažą leidybinės veiklos patirtį: leidžiamas kultūros ir istorijos žurnalas „Radviliškio kraštas“, bibliotekininkų laikraštis „Mes“, literatų, kitų kraštiečių knygos. Šia veiklos patirtimi dalytasi su kitų rajonų bibliotekomis, ji 2014 m. teigiamai įvertinta Vilniaus radviliškėnų bendrijos „Radvilija“ sambūryje.

Trūkumai. Pilnavertei bibliotekos veiklai Lietuvos kultūros ministerija per mažai skiria lėšų knygoms ir kitiems dokumentams įsigyti. Vienam rajono gyventojui tenka vos 2,2 Lt. Reikėtų daugiau lėšų ir periodinei spaudai užsakyti.

Džiaugiamės, kad rajone neliko nė vienos bibliotekos, kuri būtų šildoma krosnimi. Paskutinė – Skėmių biblioteka, bet joje jau vyksta elektrinio šildymo įrengimo darbai.

Kasmet rajone atnaujinama po kelias bibliotekas, tačiau visada norisi, kad tai vyktų kuo greičiau, kad daugiau lėšų būtų ir spaudai, ir remonto darbams.

Filialų veikla ir rezultatai įrodo: nepakankamas kai kurių tenykščių bibliotekininkų išsilavinimas riboja jų galimybes dirbti pagal vis augančius laikmečio reikalavimus. Daugeliui tų darbuotojų reikia siekti aukštojo ar aukštojo – neuniversitetinio išsilavinimo.

Ataskaitą parengė:

Radviliškio viešosios bibliotekos vyresnioji metodininkė Alma Miknienė

Duomenis ir tezes surinko:

Viešosios bibliotekos direktoriaus pavaduotoja Vida Marcinkienė,

Informacijos-kraštotyros skyriaus vedėja Daiva Paulauskienė,

Komplektavimo skyriaus vedėja Vita Mikalkėnienė,

Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja Nijolė Stankuvienė,

Vaikų literatūros skyriaus vedėja Nijolė Pakštienė.

Naudotasi filialų metinėmis ataskaitomis.

Naudotasi rajoninėje spaudoje – laikraščiuose „Šiaulių kraštas“, „Radviliškio naujienos“ – išspausdintų straipsnių apie rajono bibliotekų veiklą santraukomis.

Panaudotos nuotraukos iš Viešosios bibliotekos archyvų.

Redagavo Viešosios bibliotekos redaktorė Gražina Dunauskienė.

Patvirtinta

Radviliškio rajono savivaldybės

viešosios bibliotekos direktorės Aldonos Januševičienės

2015 m. vasario 28 d. įsakymu Nr. 6B (15) „Dėl žodinės ataskaitos tvirtinimo“